

Møller Mobility Group

Års- og samfunnsrapport 2017

Innhold

ÅRSRAPPORT 2017

Konsernsjef Terje Male: Fremtiden er i gang	05
Vår strategi: Vi ser grunnlaget for en transportrevolusjon	06
Vår verdikjede	08
Rapport fra Harald A. Møller	10
Rapport fra Møller Bil AS	12
Rapport fra Volkswagen Møller Bilfinans	14
Vårt bærekraftige samfunnsoppdrag	17
Presentasjon av Møller Medvind	22
Styreleder Harald Møller:	
Vil skape verdier for våre etterkommere	25
Nøkkeltall 2017–2013	26
Styrets beretning	27

MØLLER MOBILITY GROUP KONSERNREGNSKAP

MØLLER MOBILITY GROUP SELSKAPSREGNSKAP

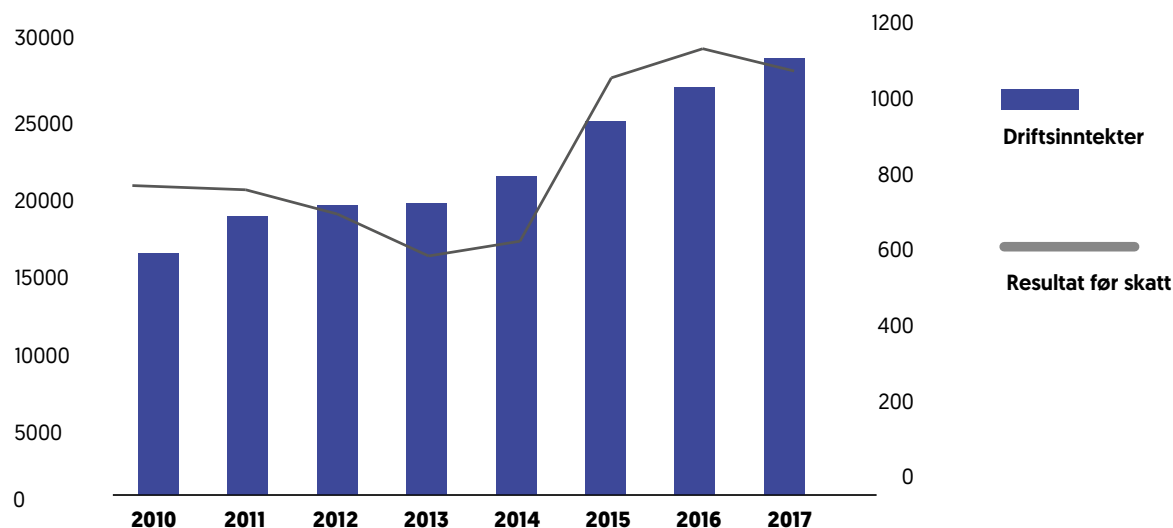
Revisors beretning	63

SAMFUNNSRAPPORT 2017

Miljø	69
Mobilitet	73
Medarbeidere	74
Medmennesker	79
GRI-rapport	81

Fakta 2017

Møller Mobility Group hadde solid vekst og gode resultater i 2017. Samtidig var fjoråret for Nordens ledende bilkonsern preget av omstilling for ytterligere å styrke posisjonen i et bilmarked preget av store endringer.

– **En solid finansiell stilling** og sterke markedsposisjoner gjør at vi evner å innta lederrollen i de enorme omveltningene som bilbransjen nå står oppe i, sier konsernsjef Terje Male.

Konsernet, som tidligere het MøllerGruppen, oppnådde omsetningsrekord også i 2017. Fjorårets omsetning ble på 28,3 milliarder kroner, som er en økning på vel syv prosent fra 2016. De siste fem årene er konsernets omsetning økt med over 50 prosent. Det var salgsvekst innenfor samtlige av konsernets forretningsområder i fjor.

Resultat før skatt endte på 1,1 milliarder kroner. Det er det

nest beste resultatet i konsernets historie, så vidt under rekordresultatet for 2016. Møllers importvirksomhet, som omfatter Norge og Baltikum, hadde en positiv resultatutvikling i 2017. Også forhandlervirksomheten i Sverige og Baltikum oppnådde sterk bedring i resultatene i fjor. I den norske forhandler-virksomheten ble resultatet svekket sammenlignet med året før. Årsakene er lavere marginer og høyere kostnader enn tidligere i det norske detaljmarkedet. ŠKODA ble årets importør i Norge [kilde: BilNytts tilfredshetsundersøkelse].

De viktigste tallene fra 2017

4.345

> Antall medarbeidere i Norge, Sverige og Baltikum

28,3

> Årsomsetning
(Beløp i milliarder NOK)

60.568

> Antall importerte biler. Gjelder alle merker i alle våre markeder. Dette er 1 % lavere sammenlignet med 2016.

Dette er Møller Mobility Group

Møller Mobility Group er et familieeid konsern som er engasjert innen import, salg, service og finansiering av Volkswagen, Audi og Škoda. Selskapet er representert i Norge, Sverige og Baltikum.

Bilimport

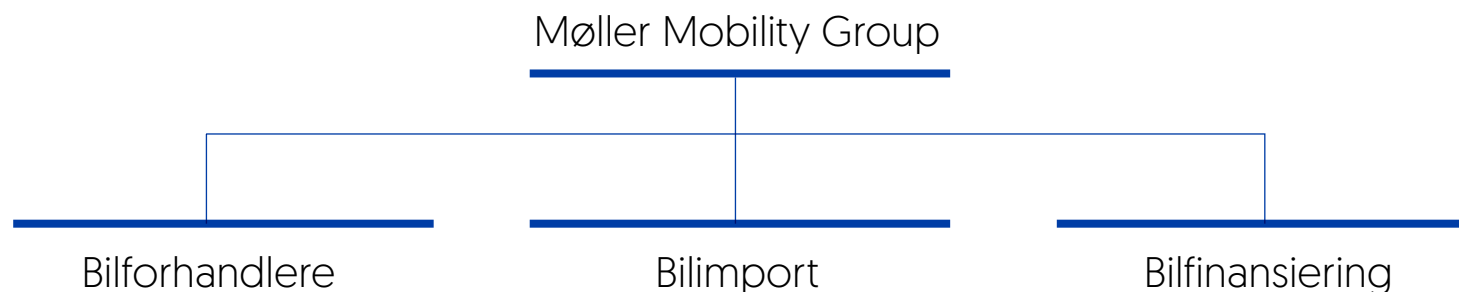
Harald A. Møller AS er Norges største bilimportør. Selskapet har ansvaret for import, distribusjon og service av Volkswagen, Audi og Škoda i Norge, og vi har nå også relansert SEAT. Mer enn hver fjerde nye bil som selges i Norge importeres gjennom Harald A. Møller AS. Møller Baltic Import SE importerer Volkswagen til Estland, Latvia og Litauen og Audi til Latvia og Litauen.

Bilforhandlere

Møller Mobility Group har til sammen 67 bilforhandlere i Norge, Sverige, Estland, Latvia og Litauen. Møller Bil Norge er Norges største bilforhandlerkjede og har 42 bilforhandlere og 11 spesialiserte skadeverksteder spredt over hele landet. Møller Bil Sverige er Sveriges nest største Volkswagen-, Audi-, Škoda- og Seat-forhandlergruppering med til sammen 12 utsalgssteder i Midt-Sverige. Møller Auto Baltic har 13 utsalgssteder i Estland, Latvia og Litauen.

Finansielle tjenester

Volkswagen Møller Bilfinans AS eies med 49 prosent av Møller Mobility Group og 51 prosent av Volkswagen Financial Services AG. Selskapet tilbyr lån, leasing- og leieprodukter samt forsikring tilknyttet de respektive merkenes salg av nye og brukte biler. Volkswagen Møller Bilfinans er Norges største leasing-selskap, særlig dominerende på privat leasing og en integrert del av verdikjeden til Volkswagen, Audi og Škoda i Norge.

«Vi skal
være best
og størst»

Terje Male
Konsernsjef

Fremtiden er i gang

2017 var et aktivt år. Viktige hendelser for oss var implementeringen av The Race strategiplan, igangsetting av en kraftig digital satsing, lansering av bildelingstjenesten Hyre, etableringen av MobilityLab og varsling om en relansering av SEAT i Norge. Vi passerte 1,5 millioner importerte biler for konsernet totalt i 2017, men ikke nok med det: Vi skiftet navn til Møller Mobility Group og forbereder oss med det på fremtidens kundebehov.

Vi har valgt et nytt navn for en ny tid. Bilbransjen er i stor endring. Vi ser at digitalisering, urbanisering, bærekraft og kunders behov for smarte mobilitetsløsninger vil drive utviklingen av produkter og tjenester. Vi står overfor en transportrevolusjon. Det nye navnet signaliserer hva vi tenker om fremtiden, og det understreker samtidig vår tilhørighet i Møller-familien. I tillegg har vi nå fått et navn som gjenspeiler vårt internasjonale fotfeste.

Vi er et stort selskap. I tillegg til å være det ledende bilkonsernet i Norden og Baltikum og en av de største bilvirksomhetene i Nord-Europa, er vi Norges 23. største selskap totalt, målt i omsetning, ifølge Kapitals oversikt for 2016. I tillegg er Møller Mobility Group som helhet blant de største i Norge på andre parametere som antall ansatte, antall lærlingeplasser med mer.

Størrelse forplikter og vi jobber hver dag hardt for å ta nye steg videre. Vi må omstille oss, være sultne og utvikle oss. Møller Mobility Group hadde solid vekst og gode resultater i 2017. Samtidig var fjoråret for Nordens ledende bilkonsern preget av omstilling for ytterligere å styrke posisjonen i et bilmarked preget av store endringer. For å øke vår evne til raskere omstilling har vi samlet hele vår forhandlervirksomhet under én, felles, ledelse. Forhandlervirksomheten i Møller Mobility Group består i dag av totalt 67 forhandlere og over 3700 medarbeidere i Norge, Sverige og Baltikum.

En solid finansiell stilling og sterke markedsposisjoner gjør at vi evner å innta lederrollen i de enorme omveltningene som bilbransjen nå står oppe i.

Den samlede markedsposisjonen for

Møller Mobility Group i Norge er fortsatt svært sterk. Mer enn hver fjerde nye personbil og nesten hvert tredje nye nyttekjøretøy i det norske markedet ble levert av konsernet i 2017. Også i Baltikum holder markedsandelen seg på et stabilt nivå. Lederposisjonen innenfor ladbare biler skal videreføres, og tilbudet i Norge blir utvidet ved at bilmerket SEAT på nytt skal selges i det norske markedet.

Konsernet står oppe i en omfattende digitalisering, som skaper nye og bedre løsninger for både kundene, bilene og forhandlerne. I løpet av våren lanseres også konsernets nye tjeneste Hyre, der det legges til rette for en mer effektiv utnyttelse av bilparken, ved at forbrukere enten kan leie ut egen bil eller benytte andres privatbil. I Møller Mobility Group forbereder vi oss på å erstatte mer enn 30 prosent av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. Gjennom vår lederposisjon er vi i stand til å endre bilbruken i Norge, ved blant annet å gjøre den miljøgunstig og mer effektiv. Med Hyre tror vi at vi har klart å skape et miljø med det beste fra to verdener: Møller Mobility Groups bilmerker og markedskompetanse sammen med dyktige og effektive gründere.

Vi ser grunnlaget for en transportrevolusjon

Det er bred enighet om at bilbransjen står overfor dyptgripende endringer og flere hevder at uttaler at bilbransjen står overfor større endringer de neste 5–10 årene enn hva vi har opplevd de siste 50.

Håvard Andersen
Direktør strategi
og forretningsutvikling

Møller Mobility Group har i over 80 år bidratt til å løse folks mobilitetsbehov. Vår forretningsmodell har historisk vært basert på en bileierskapsmodell, med en voksende andel finansiering de seneste årene. Vi befinner oss på et brekkpunkt i dag hvor teknologi, delingsøkonomi, reguleringer og endrede kundepreferanser driver utviklingen fra eierskapsmodellen mot nye tjenestebaserte mobilitetskonsepter.

Vi erfarer allerede at bilene blir elektriske, tilknyttet internett og at teknologien kan ta over stadig flere av sjåførens oppgaver på veien mot selvkjørende biler. Hver for seg vil disse utviklingstrekkene ha en betydelig påvirkning på verdikjeden som vi kjenner den i dag, men det er først og fremst når vi ser samspillet mellom teknologi og forretningsmodeller vi ser grunnlaget for en transportrevolusjon. En elektrisk, selvkjørende bil som deles mellom flere brukere på en plattform [TaaS modellen], har potensialet til å redusere dagens bilholdskostnad i urbane områder

med 80–90%. Dette kan virke som en fjern drøm, men teknologiselskaper som Uber har en målsetning om å lansere denne modellen innen fem år. Da møter bilbransjen sin nye «Netflix-konkurrent» hvor kundene kan abonnere på en eller flere mobilitetstjenester.

Store inntekter fra nye mobilitetstjenester

Verdsettelsen av Uber bidrar til å bekrefte potensialet bak dette fremtidsbildet. I skrivende stund er selskapsverdien til Uber omtrent den samme som General Motors. I Møller Mobility Group forbereder vi oss på å erstatte mer enn 30 % av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. Et sentralt spørsmål vi jobber med, er hvordan framtidens verdikjede vil se ut og hvilken rolle vi skal spille. Det er naturlig å trekke paralleller til utviklingen av flyindustrien når vi ser på bilbransjens utvikling mot mobilitetstjenester. Flyindustrien har gjennomgått et skifte mot spesialiserte forretningsmodeller hvor du har én operatør av flyene, én som vedlikeholder

flyene og én eller flere parter som finansierer flyene. I tillegg har inntektsstrømmen flyttet seg fra selve reisen, til tjenester som selges under selve reisen. I dette fremtidsbildet vil forhandlerne kunne være en naturlig drifts- og vedlikeholdspartner på flåtebiler. Biler er et fysisk produkt som krever plass og infrastruktur, og vi tror at forhandleren vil spille en viktig rolle i framtiden så fremt vi evner å tilpasse oss.

Strategi mot 2020

Vi har kalt vår strategi mot 2020 for The Race. Den er vårt tilsvaret på den raske og omfattende industriutviklingen. Strategien har programmer både for forsvar og angrep der vi skal redusere risiko og kostnader, identifisere nye inntektsmuligheter, skape og lansere nye mobilitetstjenester og etablere et sterkt digitalt nærvær. Når bilbransjen endrer seg så raskt og dramatisk som vi nå ser, er det viktig at vi tar de rette grepene til rett tid.

Godt forhold til Volkswagen AG

Volkswagen-importørkontrakten ble undertegnet i 1948 og vi har siden samarbeidet tett med konsernet. Volkswagen-konsernet har i sin nye strategi sagt klart fra at de vil bli en verdensledende leverandør av bærekraftig mobilitet. De har gitt strategien navnet «TOGETHER – Strategy 2025» hvor halvparten av virksomheten skal være slik vi kjenner den i dag, mens den andre halvdelen skal satse på nye områder. Slik sett er vår strategi også synkronisert med fabrikkens planer.

Volkswagen Group har også lansert bilindustriens mest ambisiøse elektrifiseringsinitiativ med «Roadmap E». Dette innebærer blant annet at konsernets merkevarer skal

lansere 80 elektriske modeller innen 2025. Av disse vil rundt 50 være helelektriske, mens 30 vil være ladbare hybrider.

Elektrifiseringsinitiativet «Roadmap E» vil gjøre at Volkswagen også har elektriske utgaver av hele sin modellportefølje innen senest 2030. Det betyr at det vil være minst én elektrisk utgave av alle de rundt 300 modellene konsernet produserer. Dette gjør Volkswagen til den første store aktøren som har satt en dato for elektrifisering av hele sitt modellutvalg.

EkspONENTIELL teknologiutvikling

Teknologiutvikling i bilbransjen er ikke noe nytt. Det er først og fremst den økende hastigheten på utviklingen som vil utfordre vår evne til å forbli en ledende bransjeaktør. Dette synliggjøres blant annet i at bedrifters levetid faller drastisk, fra 90 år i 1935 til 18 år i dag. Hjernene er programmert til å tro på lineær utvikling, mens utviklingstakten til nye teknologitjenester er eksponentiell. Derfor har vi en tendens til å overvurdere konsekvensene i det korte bildet, men grovt undervurdere konsekvensene i det lange bildet. Møller Mobility Groups strategi fremover vil derfor være preget av at vi må være en offensiv tjenesteleverandør av smarte mobilitetsløsninger så vel som av fysiske produkter. Vi trenger også å rigge oss for et nødvendig taktskifte. Fremtidens konkurrenter er ikke de vi kjenner i dag. De er ukjente.

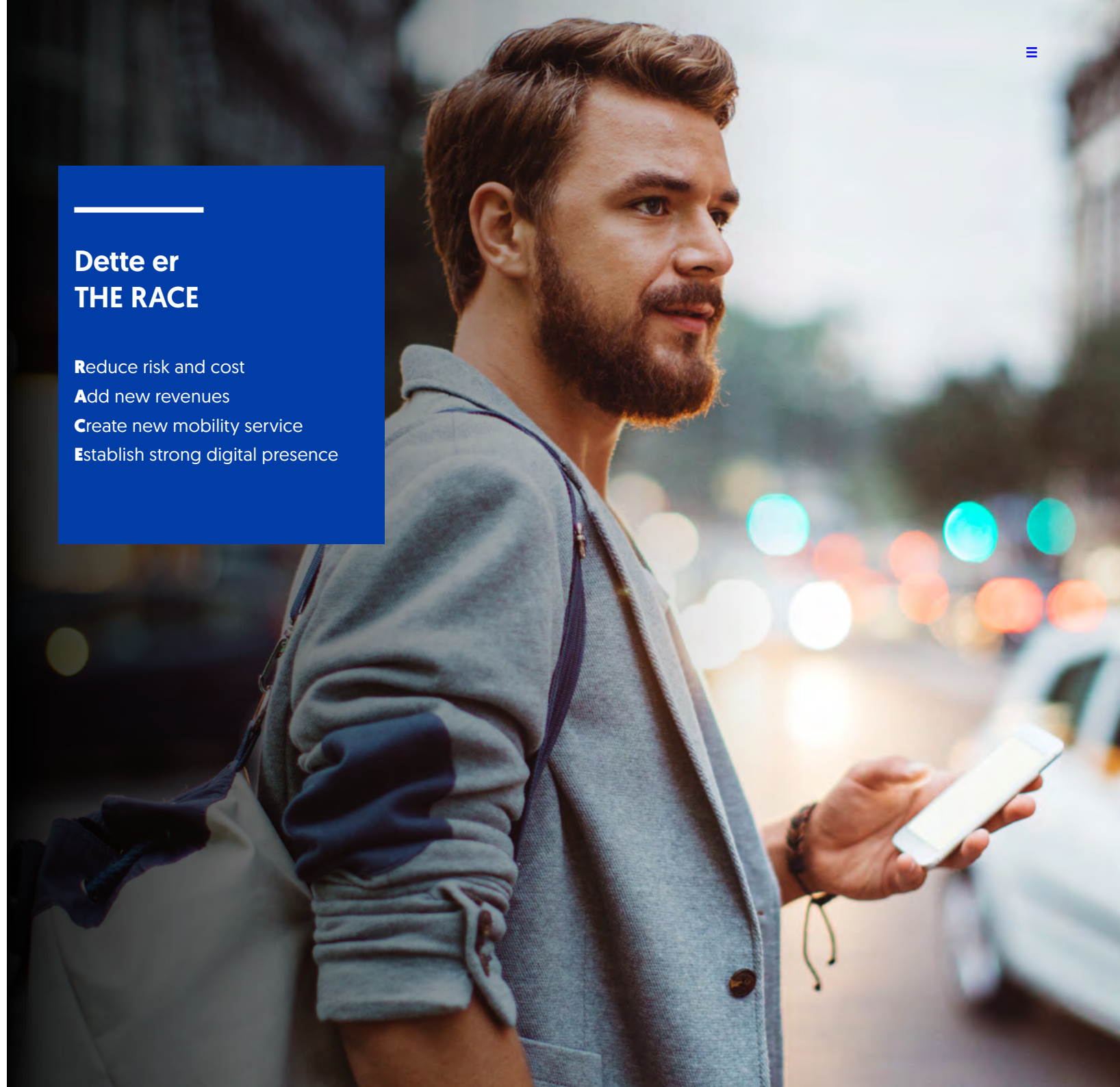
Dette er THE RACE

Reduce risk and cost

Add new revenues

Create new mobility service

Establish strong digital presence

Vår verdikjede

Fabrikken

Volkswagen Group er verdens største bilprodusent. Konsernet har satt en ny strategi «Together 2025», hvor halvparten av virksomheten skal være slik vi kjenner den i dag, mens den andre halvdel skal satse på nye områder. Mobilitet, digitalisering og bærekraft er driverne.

Kravet til framtidig mobilitet vil endre bilbransjens forretningsmodeller, og Volkswagen skal være i front av utviklingen.

Møller Mobility Group har samarbeidet med Volkswagen AG siden 1948, og fabrikkens strategi inspirerer også Møller Mobility Groups strategi og virksomhet.

10,7 mill.

> Antall biler produsert av Volkswagen AG i 2017.

Importørene

Møller Mobility Group har to importselskap: Harald A. Møller i Norge og Møller Baltic Import.

Harald A. Møller importerer merkene **Volkswagen**, **Volkswagen Nyttekjøretøy**, **Audi** og **Škoda** i Norge, mens Møller Baltic Import importerer **Audi** i Latvia og Litauen og **Volkswagen** i Latvia, Litauen og Estland. Importørene skal gjennom markedskompetanse og finansiell styrke gi forhandlerne kraft til å lykkes.

Fra 2018 starter Harald A. Møller import og salg av SEAT i Norge. Dette blir en ny salgsmodell der salg gjøres direkte fra importør til sluttkunde gjennom en digital plattform.

60.568

> Antall biler importert i 2017.

Forhandlerne

Møller Bil og Møller Auto står for salg og service av våre merker i Norge, Sverige, Litauen, Latvia og Estland. Våre 67 forhandlere har som mål å øke kundetilfredsheten, og utnytte merkevaren Møller Bil.

NORGE Møller Bil er Norges største bilforhandlerkjede med 42 forhandlere og 2.491 medarbeidere.

SVERIGE Møller Bil er Sveriges nest største forhandlergruppering innen Volkswagen, Audi og Škoda og Seat med 12 forhandlere og 663 medarbeidere.

ESTLAND Møller Auto har fire forhandlere og 181 medarbeidere.

LATVIA Møller Auto har fem forhandlere og 225 medarbeidere.

LITAUEN Møller Auto har fire forhandlere i Litauen, og 221 medarbeidere.

47.076

> Antall biler solgt i Norge, Sverige og Baltikum i 2017.

Finansiering

Volkswagen Møller Bilfinans er gjennom konkurransedyktige finansieringsprodukter en viktig bidragsyter til forhandlerens suksess.

30.000

> Antall biler finansiert.

30.000

> Antall biler forsikret.

Kundene

Møller Mobility Group har mer enn 500.000 kundemøter hvert år. Kundene er vår viktigste investering, og derfor skal alle Møller Mobility Groups medarbeidere hver dag skape de beste kundeopplevelsene. Våre grunnverdier omsatt i praksis er et viktig grunnlag for positive opplevelse – både for kunden og oss i Møller Mobility Group.

Vi skal alltid anstrenge oss for å gi kundene de beste løsningene, og det er viktig for oss å løse kundens fremtidige krav til mobilitet.

750.000

> Antall kunder i 2017

Våre merker er en unik styrke

Rapport fra Harald A Møller AS

Ulf Tore Hekneby
Administrerende Direktør
Harald A. Møller AS

Harald A. Møller satte i 2017 ny omsetningsrekord med rett i overkant av 14 milliarder kroner. Vi oppnådde også et svært godt økonomisk resultat på 806 mill. kr.

Rekordresultatet skyldes økt omsetning på biler samt en relativt lav vekst i kostnadene. Økt omsetning på deler og tilbehør er også en viktig bidragsyter til det gode resultatet. Vi ser også at kundetilfredshetsmålingene er stabilt gode og markedsandelen på personbiler og varebiler i Norge er på 25,1 prosent. Volkswagen ble Norges mest kjøpte personbil for 8. året på rad og Volkswagen ble også Norges mest kjøpte varebil for 13. året på rad. Volkswagen e-Golf var den mest kjøpte elektriske modellen og vi registrerer det beste året for Škoda noensinne med 9.042 (+16,3 %) og det nest beste året for Audi med 7673 (+0,3 %). Škoda ble også kåret til Norges beste importør av Bilnytt. Vi hadde rekordsalg av deler og tilbehør.

Møller Baltic Import økte omsetningen i 2017 med 9 prosent til 2.177 millioner kroner, mens resultat før skatt økte med 4 prosent til 48 millioner kroner. Volkswagen personbil hadde en markedsandel på 11,3 prosent, mens Audi har en markedsandel på 1,8 prosent. Volkswagen Nyttkjøretøy har en markedsandel på 11,9 prosent.

Endringene er her

Vi passerte 1,5 millioner importerte biler for konsernet totalt i 2017 og markerte også at 1 million Volkswagen er solgt i Norge siden oppstarten i 1948.

Våre merker har gjennom mange år gitt oss et markedsfortrinn. Modeller som treffer kundenes behov er vår ubestridte styrke og vil være det også i tiden som kommer. Samtidig ser vi at bilbransjen står overfor dyptgripende endringer. Volkswagen-konsernet sier for eksempel at i fremtiden vil kun halvparten av deres virksomhet være slik vi kjenner den i dag – den andre halvdel skal løse de nye mobilitets-

«Lederposisjonen innenfor ladbare biler skal videreføres, og tilbudet i Norge blir utvidet ved at SEAT på nytt skal selges i markedet med en ny og spennende salgsmodell.»

tetsbehovene som for eksempel bildeling.

Dette vil påvirke vår hverdag. Vi må endre oss for fortsatt å kunne tilby markedsriktige transportløsninger. Møller Mobility Group gjør derfor store investeringer i digitale kundeløsninger. Det krever at vi også satser på å utvikle våre medarbeideres kompetanse i takt med de nye, kommersielle mulighetene. Vi må alle være innstilt på å tilegne oss ny, forretningskritisk kunnskap.

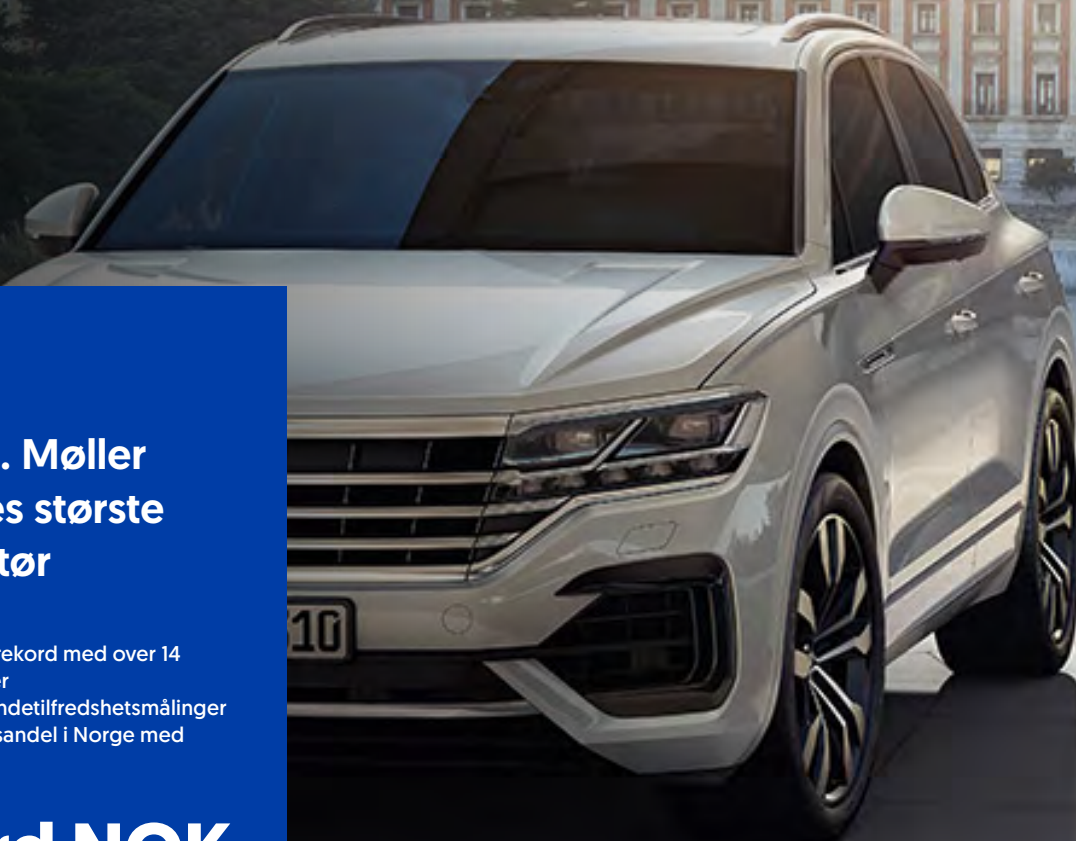
Volkswagen AG bygger verdens største batterifabrikk og har lansert bilindustriens mest ambisiøse elektrifiseringsinitiativ med «Roadmap E». Dette innebærer blant annet at konsernets merkevarer skal lansere 80 elektriske modeller innen 2025. Av disse vil rundt 50 være helelektriske, mens 30 vil være ladbare hybrider. Med dette i ryggen er vi rustet til å posisjonere oss i tet i forhold til både nye og etablerte konkurrenter. Ett av våre strategiske mål er derfor fortsatt å være best på ladbare løsninger.

Harald A. Møller er Norges største bilimportør

- > Ny omsetningsrekord med over 14 milliarder kroner
- > Stabilt gode kundetilfredshetsmålinger
- > Samlet markedsandel i Norge med 25,1 prosent

14 mrd NOK

Forhandlerne er innstilt på omstilling

Rapport fra Møller Bil AS

Petter Hellman
Administrerende direktør
Møller Bil AS

Det skjedde mye i Møller Bil i løpet av 2017. Med strategiprogrammet The RACE og ny organisering har endringsagendaen vært omfattende.

Forhandlerne i Norge, som også er eksponert for sterk etterspørsel etter elektriske drivlinjer og en bruktbilsituasjon i ubalanse, har vært mest berørt. Samtidig: 2017 var et meget godt år for Møller Bil med omsetningsvekst i alle regioner og en rekordomsetning samlet med 21,7 mrd. NOK. Vi oppnådde et rekordresultat i Møller Bil i Sverige med 100 mill. kr, tilsvarende rekord i Møller Auto Baltic med 41 mill. kr, men erfarte fallende resultater i den norske forhandlerkjeden med marginpress på nye og brukte biler. Her er det iverksatt kostnadsreduksjoner, effektiviseringstiltak, et eget bruktbilprogram, samt et topplinjefokus rundt å tette verdikjeden. Vi solgte 47.076 nye biler (+1,3%) og 30.068 brukte biler (6,3%) i 2017 og oppnådde rekordomsetning på deler

og verksted. Vi åpnet Škoda Digital Concept Store i Oslo, åpnet et nytt Volkswagen-anlegg i Horten, inngikk en avtale om å bygge nytt Audi-anlegg i Göteborg (åpning sommeren 2019). I forbindelse med at vi samlet forhandlervirksomheten, var det også mange ledere i Møller Bil som fikk nye oppgaver.

Kort og lang sikt

På veien videre blir det viktig å balansere tiltakene som skal gi effekt på kort og lang sikt. Dette blir en viktig lederoppgave både ute hos forhandlerne og for ledelsen sentralt i Møller Bil. Vi må sørge for tilfredse kunder, sikre forsvarlig drift og levere resultater løpende, samtidig som vi omstiller oss for fremtiden, håndterer risiko og investerer i digitale løsninger. Omstilling er krevende fordi vi må gasse og bremse samtidig. Situasjonen varierer på tvers av regionene, men de viktigste prioriteringene for Møller Bil som helhet er å:

- Følge med volumene og snu resultatutviklingen i Norge

«Bilindustrien står overfor store endringer, men vi har et godt utgangspunkt for å vinne The RACE.»

- Redusere faste kostnader
- Øke omløpshastighet og bruttofortjeneste på bruktbil
- Unngå garantibøter og sikre forsvarlig drift på verkstedene
- Øke omsetning på servicemarkedet
- Fortsette digitalisering av kundereisen, serviceprosessen og salgsprosessen

Kunden skal alltid være midtpunktet i Møller Bil. I salgs- og serviceprosessene skal vi fremover skape et enda sterkere samspill mellom kundene, digitale løsninger og Møller Bil. Selv om digitale løsninger på mange måter forenkler vår hverdag, er den menneskelige kommunikasjonen mellom oss og kunden fortsatt en grunnleggende suksessfaktor.

Møller Mobility Groups store investeringer i digitale kundeløsninger krever initiativrike medarbeidere med kompetanse i takt med de nye, kommersielle mulighetene. Digital kunnskap blir derfor bare viktigere og viktigere.

Møller Bil 2017

> Solgte biler: 47.076 nye/30.068 brukte
> Omsetning på 21,7 milliarder kroner

47.076 nye
30.068 brukte

Bilfinansiering er en viktig del av suksessen

— Rapport fra Volkswagen Møller Bilfinans

Vidar Eriksen
Administrerende direktør
Volkswagen Møller Bilfinans

Volkswagen Møller Bilfinans er Norges største leasingselskap med nær 25% av leasingmarkedet.

Selskapet hadde sitt beste driftsår noen-sinne med et resultat før skatt på 282 mill. kr. (engangseffekt i 2016 på 95 mill. kr.) I 2018 skal selskapet vokse ytterligere. Volkswagen Møller Bilfinans er en integrert og viktig del av verdikjeden til Volkswagen, Audi og Škoda i Norge. Med over 30.000 biler finansiert i 2017 og over 30.000 biler forsikret, er Volkswagen Møller Bilfinans i aller høyeste grad en del av suksessen som Volkswagen, Audi og Škoda nyter.

Volkswagen Møller Bilfinans er særlig dominerende på privat leasing. Trenden i samfunnet er «fra eie til leie». Denne trenden gjelder både privatpersoner og større selskaper som foretrekker å la profesjonelle partnere håndtere hele bilparken med alle tilhørende kostnader. Det er dette som er biladministrasjon.

Great place to work

Volkswagen Møller Bilfinans kom på 14 plass over Norges beste arbeidsplasser i kategorien 50-199 medarbeidere. Gjennom en omfattende kulturanalyse og medarbeiderundersøkelse, som fokuserer på lederskap, tillit, troverdighet, respekt, rettferdighet, stolthet og fellesskap, rangerer Great Place to Work de beste virksomhetene innenfor fire kategorier; flere enn 500 medarbeidere, 200–499 medarbeidere, 50–199 medarbeidere og 20–50 medarbeidere.

«Mobilitet, digitalisering og bærekraftige løsninger er industriens viktigste drivere fremover – i tillegg til bilsalget slik vi kjenner det i dag.»

Volkswagen Møller Bilfinans i 2017

- > Volkswagen Møller Bilfinans er Norges største leasingselskap med nær 25 % av leasingmarkedet
- > 75.272 kontrakter i porteføljen
- > Totalt ble det tegnet over 30.000 nye kontrakter og forsikret over 30.000 biler i 2017

**Nær 25%
av leasing-
markedet**

An aerial night photograph of a complex highway interchange in a city. The roads are illuminated by streetlights, and long-exposure light trails from vehicles create bright yellow and white streaks along the curves of the highway. The interchange is surrounded by urban buildings, some with lit windows, and a body of water is visible on the right side of the frame. The overall scene is a vibrant depiction of city infrastructure at night.

«Forpliktende
samfunnsansvar med
fire perspektiv»

Paul Hegna
Direktør Konserninformasjon
og Samfunn

Vårt bærekraftige samfunnsoppdrag

Eierselskapet Aars og Møller Mobility Group gjennomførte høsten 2016 en interessent- og vesentlighetsanalyse der hensikten var å klargjøre en strategisk ramme for samfunnsoppdraget.

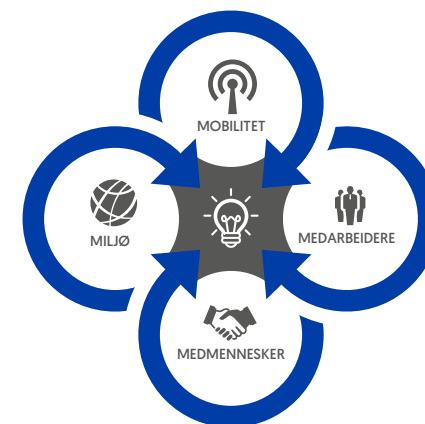
Ett av initiativene som er sprunget ut av den nye strategien, er etableringen av selskapet Møller Medvind våren 2017. Selskapet er vår første, store, satsing der formålet er å bidra til å løse en av de aller største samfunnsutfordringene vi står overfor: Unge mennesker under 30 år som står utenfor arbeidslivet. Vi er veldig stolte av Møller Medvind der ambisjonen i tiden fremover er å ansette et betydelig antall medarbeidere som skal jobbe med klargjøring av brukte biler i Oslo, en viktig del av vår kjernevirksomhet.

Vår ambisjon er nettopp at vårt samfunnsoppdrag skal være en integrert del av hvordan vi driver langsiktig, lønnsom forretning i alle våre virksomheter. Samtidig har vi et ansvar for å bidra til en bærekraftig utvikling. Dette er grunnen til at vi har valgt å kalle vårt engasjement «et bærekraftig samfunnsoppdrag».

Vi har tre tydelige ambisjoner i samfunnsoppdraget vårt:

- Være anerkjent for våre bidrag til en grønnere hverdag
- Ta en sentral rolle innenfor urbane, smarte MOBILITETSLØSNINGER og bykonsepter
- Være kjent som et initiativrikt selskap som bryr seg om sine MEDARBEIDERE og MEDMENNESKER

Møller Mobility Groups virksomhet skal bidra til å fremme menneskerettigheter, gode arbeids- og miljøstandarder og nulltoleranse for korrupsjon. Sentralt i dette arbeidet er vår Code of Conduct som tydeliggjør våre etiske grunnprinsipper og retningslinjer – og dermed indirekte til utvalgte bærekraftsmål i FNs mål frem mot 2030. På lengre sikt er ambisjonen å forankre bærekraftsmålene som en del av forretningsstrategien.

«Vår ambisjon er at vårt samfunnsoppdrag skal være en integrert del av hvordan vi driver langsiktig, lønnsom forretning i alle våre virksomheter.»

Miljø

Møller Mobility Group skal være en ressurs på bil- og miljøspørsmål, legge til rette for at kundene kan foreta gode miljøvalg og være ledende på ladbare biler.

I 2017 registrerer vi den høyeste elbilandel i historien med 20,8 % i 2017 (27,5 % i desember). Hybridteknologien er også på fremmarsj og utviklingen av ladbare hybrider har gått fra 0,1 prosent i 2012 til 18,4 prosent i 2017. Dieselandelen faller fra 75,7 % i 2011 til 30,8 % i 2016 og 23,1 % i 2017, og bensinandelen faller fra 29,0 % i 2016 til 24,7 % i 2017. Stadig flere velger biler med nye drivlinjer og salget av ladbare biler utgjorde i underkant av 40 prosent av nybilsalget i Norge i 2017, mot 29 prosent i 2016. Det plasserer Norge helt i verdens-toppen.

På toppen av elbillista finner vi Volkswagen e-Golf med en markedsandel på 20,1 %.

Dette er CO₂-utslippet i Norge i 2017:

- Alle personbiler 82 g/km [- 11 g/km]
- Bensinbiler (alle, inkludert bensin ladbare hybrider) 94 g/km [- 6 g/km]
- Dieslbiler (alle, inkludert diesel ladbare hybrider) 126 g/km [- 3 g/km]

For våre merker er utslippene slik:

- Volkswagen 65 g CO₂/km [76 g]
- Audi 96 g CO₂/km [100 g]
- ŠKODA 130 g CO₂/km [124 g].

Volkswagen Group har lansert bilindustriens mest ambisiøse elektrifiseringsinitiativ med «Roadmap E». Dette innebærer blant annet at konsernets merkevarer skal lansere 80 elektriske modeller innen 2025. Av disse vil rundt 50 være helelektriske, mens 30 vil være ladbare hybrider. Satsingen vil medføre at Volkswagen har elektriske utgaver av hele sin modellportefølje senest innen 2030.

Volkswagen-fabrikken bygger også verdens største batterifabrikk i tillegg til at det jobbes massivt med å bygge ut ladestrukturen i Europa og USA. I Europa bygges ladenettverket med 350 kilowatt ultrahurtigladere som skal sørge for å fylle batteriene på kort tid. Bygging av ladestasjoner begynte allerede i 2017 og målet er å ha på plass 400 ladesteder i Europa innen 2020. I Norge bygges stasjonene i samarbeid med Circle K.

FNs bærekraftsmål skal være verdens felles arbeidsplan for samfunnsutvikling og et grunnlag for prioritert innsats de neste 15 årene. Det er i alt 17 ulike mål med en rekke underpunkter. Volkswagen AG har forpliktet til disse målene, og for Møller Mobility Groups del er det 4 mål som er spesielt relevante.

FNs bærekraftsmål 13: «Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.»

«I 2025 tror vi alle konsernets personbiler vil være nullutslippsbiler»

Terje Male, konsernsjef

> **Ladbart salg**

Over halvparten av salget av Volkswagen personbiler var ladbare i 2017

> **Nullutslipp 2025**

Møller Mobility Group har som ambisjon at alle konsernets solgte nye personbiler skal være utslippsfrie i 2025.

> **Aktive bygg**

Møller Bil har nå aktiv energioppfølging hos alle forhandlere, både i Norge, Sverige og i Baltikum. I Norge er det 56 bygg som følges opp, i Sverige 17 bygg og i Baltikum 14 bygg.

Mobilitet

Vi skal i fremtiden være en offensiv tjenesteleverandør av smarte mobilitetsløsninger så vel som av fysiske produkter. En viktig driver bak dette er klimamålene.

Norge har sluttet seg til Paris-avtalen og må derfor gjennomføre en nødvendig og fremtidsrettet omstilling av transportsektoren for å få ned våre klimagassutslipp. Enkelt sagt må vi bruke det vi har mye smartere enn vi gjør i dag. Derfor er nye og energieffektive mobilitetsløsninger også en del av vårt samfunnsoppdrag.

Når man i tillegg registrerer det faktum at bilindustrien står midt oppe i et enormt veiskille med teknologiskift, urbanisering, digitalisering og en delingsøkonomi der kundene i stadig større grad etterspør smarte mobilitetsløsninger, er det ingen overraskelse at mobilitet er blitt en del av Volkswagen AGs og vår egen strategi.

Volkswagen Group er verdens største bilprodusent. Konsernet har satt en ny strategi "TOGETHER 2025", som innebærer en offensiv satsing på nye mobilitetsløsninger – på tvers av alle merkene. Volkswagen-konsernet sier selv at dette innleder den største endringsprosessen i selskapets historie, med oppmerksomheten rettet mot å endre kjer-

nevirksomheten og realisere potensialet i nye inntektsstrømmer. Volkswagen-konsernet har også etablert selskapet MOIA som skal utvikle mobilitetstjenester.

I vår strategi slår vi fast at vi skal vi ta en sentral posisjon innenfor urbane, smarte mobilitetsløsninger og bykonsepter. Det innebærer at vi i Møller Mobility Group forbereder oss på å erstatte mer enn 30 prosent av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. I løpet av 2017 har vi derfor skiftet navn fra MøllerGruppen til Møller Mobility Group, lansert bildelingstjenesten Hyre og etablert MobilityLab. Lansert MobilityLab sommeren 2017.

Transportbehovet vil øke betydelig mot 2030 og alt tyder på at bilrelatert transport fortsatt vil være betydelig. Det er imidlertid stor grad av usikkerhet knyttet til framtidens eierskapsmodell og vi har etablert MobilityLab for å få innsikt og bygge kunnskap innen smart og urban mobilitet, være posisjonert for å identifisere og agere på kommersielle muligheter og øke kredibilitet og fotavtrykk

innen mobilitet. Dette er en viktig satsing for oss og vi er glade for å ha med på laget solide, strategiske partnere som Transportøkonomisk Institutt, Oslo kommune, Telenor, If, NSB, Circle K og Posten.

Vi har også lansert bildelingstjenesten Hyre, en tjeneste som gjennom en digital nøkkel tilrettelegger for at kundene enkelt kan dele bilen med andre når de ikke bruker den selv. Bildelingstjenesten representerer den første av flere satsninger som vil komme fra Møller Mobility Group de kommende årene. Urbanisering og miljøbevissthet gjør at våre transportbehov endres. Mobilitetsløsninger er derfor en strategisk satsing for oss. Når bildeling og andre delingstjenester blir et vanlig tilbud er det naturlig at vi vil være en ledende leverandør også til disse tjenestene.

FNs bærekraftsmål 9. «Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon.»

«I Møller Mobility Group forbereder vi oss på å erstatte mer enn 30 prosent av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. Mobilitetsløsninger er blitt en strategisk satsing for oss.»

Medarbeidere

Møller Mobility Group ønsker å være kjent som et initiativrikt selskap som bryr seg om sine medarbeidere og medmennesker.

Det er viktig for oss å investere i medarbeiderne våre, sørge for at de har riktig kompetanse og utfordrende oppgaver. Hos oss skal det være krevende, engasjerende og moro å jobbe. Ved utgangen av 2017 var det samlede antallet medarbeidere i konsernet 4.345, en økning på 71 i løpet av året. Sverige hadde 663 medarbeidere, de tre landene i Baltikum til sammen 694 og Norge 2.988 medarbeidere. Vi blir med andre ord stadig flere.

Møller Mobility Groups grunnverdier er sentrale i konsernets bedriftskultur og viktige veiledere for både ledere og medarbeidere i hvordan man skal behandle hverandre og kundene. Møller Mobility Group har også utarbeidet en egen Code of Conduct som tydeliggjør våre etiske grunnprinsipper og retningslinjer. Dette arbeidet har et kontinuerlig fokus, ble fulgt opp høsten 2017 gjennom en intern questback gjennomført av Deloitte og skal i løpet av 2018 arbeides videre med av alle medarbeidere i Møller Mobility Group på det vi har kalt «Årets mest verdifulle dag».

Vår virksomhet er preget av mange

operative enheter som i stor grad må drives som selvstendige resultatenheter og arbeidet med å utvikle våre ledere er derfor er høyt prioritert område. Møller Mobility Group har hatt fokus på å utvikle sine egne ledere i snart 30 år. Intern rekruttering og kompetanseoverføring mellom selskapene – spesielt mellom importør og forhandler – er viktige bærebjelker for selskapets vekst og utvikling.

I 2017 har vi gjennomført et Leder Program (nr. 20) for 19 mellomledere i Norge. Dette har gått over en periode på 8 måneder med i alt 5 samlinger. Samtidig har vi fullført et lederprogram for 10 mellomledere i Baltikum og vi startet et Leder Kandidat Program (nr. 18) for 22 deltakere høsten 2017. Toppledergruppen (TLP) har hatt to samlinger ila 2017 hvor strategiske utfordringer og læring gjennom bidrag fra eksterne foredragsholdere har vært fokus.

Tiden vi går inn i krever at vi tilpasser organisasjonen for å være best mulig i stand til å heve kompetansen i hele organisasjonen. I den sammenhengen er det besluttet å slå

sammen teknisk- og ikke-teknisk opplæring til en felles opplæringsavdeling.

Den nye avdelingen vil hete Harald A. Møller Kompetansesenter, og vil være lokalisert der Serviceskolen er i dag. Serviceskolen på Skedsmo har til nå vært vår interne opplæringsskole ansvarlig for all teknisk opplæring for alle modellene til Audi, Škoda, Volkswagen personbiler og Volkswagen nyttekjøretøy som importeres til Norge. I tillegg er det blitt gjennomført teknisk opplæring for våre kundemottakere og selgere. Når SEAT er tilbake, vil dette merket også inngå i opplæringen.

Med å samle alle ressursene som jobber med opplæring og trening i Harald A. Møller, vil vi stå enda sterkere i utviklingen av området i forhold til endringene vi står overfor. Sammenslåingen vil også muliggjøre satsning på digital opplæring og utvikle nye læringsmetoder for mer effektiv heving av kompetansen ute i kjedene.

«Tiden vi går inn i krever at vi tilpasser organisasjonen for å være best mulig i stand til å heve kompetansen.»

FNs bærekraftsmål 3, delmål 3.6: «Innen 2020 halvere antall dødsfall og skader i verden forårsaket av trafikkulykker»

Medmennesker

Vi vil være ledende innenfor mangfold, skape en inkluderende arbeidsplass, utvikle medarbeiderne og gi dem muligheter.

Vi mener at den aller beste måten å ta vare på medmenneskene våre, er å gi dem arbeid i våre virksomheter. Dette har vært gjort hos mange av våre forhandlere tidligere, men etter gode erfaringer fra arbeidstreningen på Klargjøringsavdelingen på Bekkelaget fra høsten 2016 og fremover, blir dette nå satt mer i system. Kandidater rekruttert gjennom NAV gjennomfører et program som består av både arbeidstrening og faglig opplæring der intensjonen er å få folk i fast arbeid, enten hos oss eller andre. Medarbeiderne utfører teknisk eller kosmetisk klargjøring av nye biler. Allerede denne høsten har tre av disse fått faste jobber hos oss.

Vi etablerte Møller Medvind i 2017. Selskapet skal skape faste, lønnsomme arbeidsplasser for denne målgruppen, og samtidig utvikle medarbeidere som ønskes ansatt i andre deler av konsernet. Ambisjonen er å ansette et betydelig antall medarbeidere i løpet av 2018.

«Møller Medvind er først og fremst et resultat at eiernes samfunnsengasjement,»

sier Kai Robert Solheim, daglig leder, Møller Medvind.

Med det utgangspunkt at vi har arbeidsplassene og NAV har medarbeiderne, inngikk Møller Medvind og NAV Oslo en helt ny samarbeidsform om kvalifisering og formidling av unge arbeidssøkere høsten 2017. Samarbeidsavtalen har som målsetting også å kunne være et rammeverk for et mer bærekraftig og målrettet samarbeid mellom NAV og næringslivet – lokalt og i hele Norge. Tilsvarende avtale ble inngått med NAV Akershus i februar 2018 for kandidater til Møller Logistikk i Skedsmo.

«Man hører mye negativt om NAV, men jeg tror ikke jeg noen gang har møtt så mange fremoverlente og engasjerte mennesker. Vi har fått til et unikt samarbeid,» fortsetter Kai Robert Solheim.

FAKTA

Samarbeidsavtale mellom Møller Medvind og NAV Oslo om kvalifisering og formidling av arbeidssøkere:

- Målsetningen med samarbeidet er å inkludere mennesker som har falt utenfor arbeidslivet. Det er et mål at deltakerne på sikt skal fungere og være produktive i arbeidslivet, uten behov for særskilte støtteordninger.
- Målet er at deltakerne i prosjektet etter en kvalifiseringsperiode på inntil 9 (12 måneder) skal gå inn i et fast ansettelsesforhold i Møller Medvind, og også være kvalifisert for ansettelse i andre selskaper i Møller Mobility Group og hos andre arbeidsgivere.
- Samarbeidsavtalen har også som målsetting å kunne være et rammeverk for et mer bærekraftig og målrettet samarbeid mellom Nav og næringslivet – lokalt og i hele Norge.

FNs bærekraftsmål 12. «Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.»

«Det er som om jeg er blitt født på ny. Jeg ser veldig lyst på fremtiden med Møller Medvind.»

Anas, Klargjører, Møller Bil Logistikk.

«Nå føles det som jeg har fått strukket ut en hånd og jeg ønsker virkelig å ta vare på denne muligheten. Får jeg tilbud om å fortsette i Møller Bil, sier jeg helt klart ja.»

Michael, Møller Bil Logistikk

Mari Schage Førde
Eier og daglig leder i
Møller Signatur

Møller Medvind: En ny mulighet for unge uten jobb

Møller Medvind: Ungdom som har falt utenfor arbeidslivet er en stor samfunnsutfordring. Møller Medvind skal derfor gi unge under 30 år uten arbeid nye muligheter. Ambisjonen er å skape faste og lønnsomme arbeidsplasser for denne gruppen.

Møller Medvind ble etablert i 2017 etter en vellykket arbeidstrening på Møller Mobility Groups klargjøringsanlegg for nye biler i Oslo. Selskapet er vår første store, egne, satsing på området. I samarbeid med NAV Oslo har Møller Medvind store ambisjoner.

– Møller Medvind skal i løpet av kort tid ta på seg oppgaven med å klargjøre inntil 6000 biler årlig i Oslo og vår ambisjon er å ansette et betydelig antall medarbeidere de neste årene, sier Mari Schage Førde, eier og daglig leder i Møller Signatur der alle familiens engasjementet rundt samfunnsoppdraget er plassert.

– Med Møller Medvind ønsker vi å bidra til å løse en av de aller største samfunnsutfordringene vi står overfor: Unge mennesker under 30 år som står utenfor arbeidslivet, fortsetter hun.

Kompetansebevis

Møller Medvind skal i 2018 bygge kapasitet og kompetanse for klargjøring av brukte biler i Oslo. Her er det behov for mange nye medarbeidere. I Møller Medvind skal de trenes og skoles slik at vi fortløpende bygger nødvendig kapasitet og kompetanse.

– Vi skal også utvikle et kompetansebevis for klargjøring av bruktbiler for de som ønsker å gjennomføre lærekandidat-programmet. I tillegg vil våre nye medarbeidere også trenes for å mestre andre fagområder knyttet til klargjøring av biler. Slik utvikler vi attraktive medarbeidere som også kan ansettes andre steder i virksomheten vår, eller i andre selskap, sier Mari.

«I Møller Medvind skal de trenes og skoles slik at vi fortløpende bygger nødvendig kapasitet og kompetanse.»

Fra filantropi til prosjekter tett på virksomheten

Næringslivets samfunnsansvar har historisk utviklet seg fra å være en ren pengestøtte til i større grad å dreie seg om å utvikle prosjekter og initiativ som er knyttet tett til forretningen, aller helst som en integrert del av selskapet.

– Dette er også vår ambisjon. Vi har akkurat startet, men opplever stor entusiasme for Møller Medvind internt i Møller Mobility Group, men også fra omverdenen. Spesielt viktig og hyggelig er det gode samarbeidet vi har fått til med NAV. Her er det mange fremoverlente folk som det er gøy å få til ting sammen med, avslutter Mari Schage Førde.

«Det er dette NAV trenger»

Med utgangspunkt i at vi har arbeidsplassene og NAV har medarbeiderne, inngikk Møller Medvind og NAV Oslo høsten 2017 en helt ny samarbeidsform om kvalifisering og formidling av unge arbeidssøkere. I januar 2018 er tilsvarende samarbeidsavtale signert med NAV Akershus.

– Dette er en god mal for godt markedsarbeid i NAV, sier fylkesdirektør Hege Farnes Hildrum. – Å etablere et samarbeid med en seriøs aktør som Møller Medvind gjør at vi øker mulighetene for overgang til fast arbeid for mange som sliter med å få jobb. Jeg er spesielt glad for at de er så tydelige på at de ønsker å lykkes med å gi kandidatene fast tilsetning. Og vi vet fra før at dette er en arbeidsgiver som har god evne til å drive

med både opplæring og inkludering. Det betyr mye både for brukerne våre og oss i NAV.

– Det er et mål at dette samarbeidet kan være et rammeverk for et målrettet samarbeid mellom NAV og næringslivet i hele Norge, sier Hege Farnes Hildrum, direktør i NAV Oslo.

«Det er viktig for oss å samarbeide med virksomheter som motiverer unge, arbeidsledige i trygge rammer til å lære noe nytt.»

HEGE FARNES HILDRUM, DIREKTØR NAV OSLO

«Jeg fikk en ny sjanse»

Møller Mobility Groups bilanlegg på kaia på Bekkelaget i Oslo er Norges største mottak av personbil og nyttekjøretøy. Hver fjerde nye personbil som blir solgt på det norske markedet klargjøres i den store hallen. Her er aktivitetsnivået høyt.

For mange ungdommer som har blitt passivisert av å stå uten jobb har hallen også betydd aktivitet. Møller har i flere år tatt inn ungdommer som har hatt behov for en ny start. Klargjøring og sjekk av nye biler er en real oppgave og en velegnet utfordring for å lære seg arbeidslivet. Her har både biler og unge fått et nytt startpunkt.

– Jeg gikk uten jobb lenge, og det ble et stort problem ikke å ha en jobb å gå til. Gjennom arbeidstreningen på Bekkelaget fikk jeg

en ny sjanse, og ble fast ansatt som kosmetisk klargjører før programmet var gjennomført. Det ga et enormt løft, og jeg kjenner at jeg har mye å bidra med, sier Zishan Najeeb (29) fra Oslo.

Han og andre kan nå se frem til å få mange, gode kollegaer som et resultat av ambisjonene til Møller Medvind. Møller Medvind skal trene og skolere ungdom som står utenfor arbeidslivet hos Møller Logistikk på Bekkelaget og Skedsmo, og på Alnabru i Oslo.

«Jeg fikk en ny sjanse. Og jeg fikk fast jobb. Det betyr alt.»

ZIZHAN NAJEEB, FAST ANSATT KOSMETISK KLARGJØRER PÅ BEKKELAGET

«Skaper glede
er drivkraften
i eierskapet»

Harald Møller
Eier og styreleder i
Møller Mobility Group og
i eierselskapet Aars

Vil skape verdier for våre etterkommere

I over 80 år har Møller-familien spilt en sentral rolle i samfunnsutviklingen i Norge innen våre områder. Vi startet med en bilbutikk og et verksted på Strømmen utenfor Oslo. I dag er familiens eierskap og virke samlet i familie- og holdingselskapet Aars.

Vi har i dag virksomheter og medarbeidere i Norge, Sverige og Baltikum. Bilvirksomheten er fortsatt kjernen. I tillegg eier, drifter og utvikler vi bynære næringsseidommer, og vi investerer og engasjerer oss i bedrifter som vi mener kan ha nytte av vårt aktive eierskap. Men ferden stopper ikke her.

Gjennom generasjoner har vi skapt verdier i form av kundeopplevelser, erfaring, kunnskap og kapital. Verdiene er skapt av kloke og arbeidsomme mennesker, i samspill med samfunnet rundt. Dette er verdier vi er opptatt av å videreutvikle, til beste for de som kommer etter oss. Vi kjenner ansvaret som følger med.

Vi har ressurser og vi har visjoner. Vi ønsker å skape vår fremtid ved å drive lønnsomme virksomheter, møte nye kundebehov og samtidig bidra til å løse noen av utfordringene som samfunnet står overfor. Vi er medansvarlige for klimaendringer og ønsker å finne

løsningene som fungerer. Vi tror på klare ambisjoner og vilje til handling.

Befolkningen vokser, og det samme gjør byene. Det skaper nye behov for utbygging, transport og forflytning. Vi har særlig gode forutsetninger for å utvikle mobilitetsløsningene og bygningene som skal prege morgendagens miljøvennlige og smarte byer. Mobilitet er vår historie og vil være en viktig del av vår fremtid.

Vår ambisjon er å bidra til flyt. Vi ønsker at mennesker skal kunne forflytte seg trygt, effektivt og miljøvennlig, og vi er opptatt av at tanker og ideer skal flyte fritt mellom mennesker av alle slag. Vi vil skape flere arbeidsplasser – men vi vil også skape arbeidsplasser for flere ved å by på muligheter til de som faller utenfor.

Vi er en familie som setter samhold høyt. Vi bærer på en stolt arv og en drøm om å skape synlige resultater, gjerne i samarbeid

med andre. Når vi lykkes, skaper vi verdier for våre etterkommere og for samfunnet vi alle er en del av.

«Vi har særlig gode forutsetninger for å utvikle mobilitetsløsningene og bygningene som skal prege morgendagens miljøvennlige og smarte byer.»

Nøkkeltall Møller Mobility Group 2017–2013

(Beløp i MNOK)	2017	2016	2015	2014	2013
Driftsinntekter	28 273	26 387	24 131	20 601	18 842
Resultat					
Driftsresultat	1 038	1 069	1 033	606	636
EBITDA	1 389	1 408	1 301	934	848
Resultat før skatt	1 121	1 180	1 103	671	701
Årsoverskudd	861	912	824	511	511
Kapital					
Egenkapital pr. 31.12.	3 225	2 934	2 624	2 324	2 373
Totalkapital pr. 31.12.	8 050	7 267	6 484	5 507	5 346
Egenkapitalprosent	40,1	40,4	40,5	42,2	44,4
Rentabilitet					
Egenkapitalens rentabilitet i prosent	28,0	32,8	33,3	21,8	22,4
Totalkapitalens rentabilitet i prosent	14,6	17,2	18,4	12,4	14,2
Antall medarbeidere					
Antall medarbeidere	4 345	4 274	4 107	3 926	3 771
Total lønns- og personalkostnader	2 812	2 616	2 457	2 310	1 998

1) Inklusiv resultat i TS

2) Egenkapitalens rentabilitet: Årsoverskudd i prosent av gjennomsnittlig egenkapital.

3) Totalkapitalens rentabilitet: Resultat før skatter pluss finanskostnader i prosent av gjennomsnittlig totalkapital.

Styrets beretning 2017

KONSERNETS ART, OMFANG OG LOKALISERING

MøllerGruppen har i perioden skiftet navn til Møller Mobility Group. Navneendringen kommer i kjølvannet av en strategiprosess der ledelsen og styret i fellesskap har staket ut den fremtidige retningen for konsernet. En av grunnpilarene i den nye strategien er eiernes ambisjon om å møte nye kundebehov og samtidig løse samfunnsutfordringer innenfor blant annet mobilitet og miljø. Samtidig har det vært viktig å gjenspeile at strategien støtter opp under Volkswagen-konsernets ambisjon om å bli en verdensledende leverandør av bærekraftig mobilitet.

Konsernets kjernevirksomhet er import, salg, service, finansiering og skadereparasjoner av bilmerkene Volkswagen, Volkswagen Nyttekjøretøy, Audi, Škoda og SEAT. Virksomheten er lokalisert i Norge, Sverige, Estland, Latvia og Litauen. Møller Mobility Groups strategi er å vokse med Volkswagen-konsernets merker, og målet er å skape verdier for kunder, medarbeidere, eiere og samarbeidspartnere. Helt siden Harald Aars Møller startet egen bilvirksomhet i 1936, har grunnverdiene Åpen og ærlig – Initiativrik – Omtenkstom – Tydelig stått sentralt.

Møller Mobility Group er eiet av Aars AS. Aars AS er et holdingselskap med fokus på

kapitalforvaltning og allokering av kapital til sine datterselskaper. Aars AS eier også Møller Eiendom, som eier en stor andel av Møller Mobility Groups bilanlegg. Møller Mobility Group leier anleggene på lange kontrakter.

Møller Mobility Group styres gjennom en felles konsernledelse bestående av forretningsområdene Bilimport, Bilforhandlere og Bilfinansiering. Hvert forretningsområde rendyrkes med vekt på selvstendig ansvar og myndighet innenfor vedtatte strategier og mål for langsiktig verdutvikling. Der det er hensiktsmessig, benyttes fellesfunksjoner for å ivareta stordriftsfordeler på tvers av forretningsområdene.

Bilimport

Fra 2017 er bilimport i Norge og Baltikum samlet under en felles ledelse. Harald A. Møller AS er Norges største bilimportør med en samlet markedsandel på over 25 prosent de siste årene. De fire merkene Volkswagen personbil, Volkswagen nyttekjøretøy, Audi og Škoda har alle svært solide markedsposisjoner i det norske markedet. Fra 2018 starter Harald A. Møller import og salg av SEAT i Norge. Dette blir en ny salgsmodell der salg gjøres direkte fra importør til sluttkunde gjennom en digital plattform.

Harald A. Møller AS er kjedeleder for alle

bilmerkene, i tillegg håndterer selskapet logistikk av biler, deler og tilbehør for alle forhandlere i Norge. IT-drift var frem til 31.12.2016 en del av Harald A. Møller, men for å synliggjøre og øke fokus på IT som en konsernfunksjon for alle markeder, ble IT-virksomheten fra 1.1.2017 skilt ut i et eget selskap eiet direkte av Møller Mobility Group AS.

Møller Baltic Import importerer Volkswagen personbil og Volkswagen Nyttekjøretøy til alle de Baltiske landene, og Audi til Latvia og Litauen. Importøren er lokalisert i Riga, og er den største bilimportøren i Baltikum.

Bilforhandlere

Bilforhandlerne var tidligere delt i tre forretningsområder; Norge, Sverige og Baltikum. Fra 2017 er dette samordnet i et forretningsområde og i det juridiske selskapet Møller Bil AS, med felles ledelse og programfunksjoner for bruktbil, servicemarked, markedsføring og eiendom på tvers av markedene. Møller Bil er nå delt opp i fem regioner; Stor-Oslo, Vest-Norge, Midt-Norge, Sverige og Baltikum. Forhandlerens virksomhet består av salg av nye og brukte biler, mekaniske verksteder og skadeverksteder. Forhandlerne opererer som selvstendige enheter, men det arbeides med samkjøring og erfaringsutveks-

ling der dette er hensiktsmessig, også på tvers av landegrensene. Den nye organiseringen av Møller Bil muliggjør dette på en god måte.

I Norge eier Møller Bil AS en betydelig del av det norske forhandlerneettet. Med 42 forhandlere og 11 spesialiserte skadeverksteder spredt over hele landet er Møller Bil Norges største bilforhandlerkjede. For Volkswagen og Audi dekker Møller Bil omlag 60 prosent av markedet, med hovedvekt på de største byene. For Škoda er andelen ca. 45 prosent.

Konsernets bilforhandlere i Sverige er også organisert som en kjede under navnet Møller Bil. Kjeden består av 12 forhandlere i Mälardalen og har en felles administrasjon i Uppsala. Møller Bil Sverige markedsfører Volkswagen personbil, Volkswagen Nyttekjøretøy, Audi, Škoda og SEAT, og står for omtrent 10 prosent av salget til den svenske importøren.

Forhandlerne i Baltikum er organisert likt som i Norge og Sverige under navnet Møller Auto. Kjeden har en felles ledelse for de tre landene som er lokalisert i Riga. Møller Auto består av 13 forhandlere som i hovedsak ligger i de tre hovedstedene Riga, Tallinn og Vilnius.

Bilfinansiering

Bilfinansiering har sin virksomhet i Norge og drives gjennom selskapet Volkswagen Møller

Bilfinans AS, som er en felles kontrollert virksomhet med Volkswagen Financial Services AG. Møller Mobility Group eier 49 prosent av selskapet, som tilbyr lån, leasing- og leieprodukter samt forsikring tilknyttet de respektive merkenes salg av nye og brukte biler.

MAKROØKONOMI OG RAMMEBETINGELSER

Den makroøkonomiske utviklingen har vært positiv i alle konsernets markeder i 2017.

BNP-veksten var god i Baltikum og Sverige, men noe lavere i Norge. Arbeidsledigheten har falt i samtlige markeder. Dette, sammen med lave renter, har bidratt til et svært sterkt bilsalg i Norge og Sverige, og en betydelig oppgang i Baltikum.

I Norge har vi Europas mest gunstige avgiftssystem for elektriske biler. Det er signalisert at dette skal opprettholdes i noen år til. Det er også gitt visse avgiftslettelser for ladbare hybrider. Som følge av avgiftssystemet er det solgt svært mange elektriske biler i Norge, og det er også et stigende salg av ladbare hybridbiler. Salget av ladbare biler økte fra 44 885 i 2016 til 62 258 i 2017, noe som utgjorde 39 prosent av totalmarkedet. Volkswagen personbil og Audi har en sterk posisjon i dette segmentet med en samlet markedsandel på 26 prosent.

Innen 2022 skal Volkswagen AG investere over 34 milliarder EUR på elektriske biler samt teknologiutvikling innenfor autonome biler, digitalisering og mobilitetsløsninger. Volks-

wagen AG har bilindustriens mest ambisiøse elektrifiseringsinitiativ med «Roadmap E». Dette innebærer blant annet at konsernets merkevarer skal lansere 80 elektriske modeller innen 2025. Av disse vil rundt 50 være helelektriske, mens 30 vil være ladbare hybrider. Mobilitet, digitalisering og bærekraftige løsninger er industriens viktigste drivere fremover – i tillegg til bilsalget slik vi kjenner det i dag. Det at fabrikken er tidlig ute med å gå nye veier gjør at Møller Mobility Group er godt rustet til å møte endringene.

Dieselsaken

Oppgraderingen av bilene som er berørt av dieselsaken til Volkswagen fortsatte med full kraft i hele 2017, og ved utgangen av året var 77 prosent av alle berørte biler i Norge og om lag 60 prosent av berørte biler i Baltikum oppgradert. Oppgraderingen gjennomføres som garantiarbeid med normale dekninger. Bilene har beholdt alle sine tekniske data i henhold til typegodkjenningene. Situasjonen har ikke hatt negative økonomiske konsekvenser for konsernet i 2017. Volumet og markedsandeler har også minst holdt seg på tilsvarende nivå som før saken ble kjent. Egne kundemålinger i forbindelse med oppgraderingene viser at kundene er fornøyde med håndteringen. Oppgraderingene vil fortsette gjennom 2018.

Bilmarkedet

Bilmarkedet i Norge var enda sterkere i 2017 enn i 2016, som også var et godt år. Det ble i

2017 registrert 158 650 nye personbiler i Norge, dette er en økning på 2,6 prosent i forhold til 2016. Totalt antall nyttekjøretøy under 3,5 tonn endte på 35 838 biler, hvilket er en marginal nedgang fra 2016.

Salget av nye personbiler i Sverige endte på nytt rekordnivå med 379 255 biler, en oppgang på knappe 2 prosent. Markedet for nyttekjøretøy gikk frem med 7 prosent og endte på 55 382 biler. Bilmarkedet i de tre baltiske land hadde også en betydelig vekst i 2017 og endte på 78 771 biler, en oppgang på 13 prosent fra 2016.

ÅRSREGNSKAPET

Konsernets resultat før skatt 2017 ble på 1 121 millioner kroner mot 1 180 millioner kroner i 2016. Dette er det nest beste resultatet i konsernets historie. Resultatet påvirkes av en positiv engangseffekt i 2017 på 12 millioner kroner fra gevinst ved salg av eiendom i Orkdal, og i 2016 var det en positiv engangseffekt på 35 millioner kroner som følge av endret modell for tapsavsetning i Volkswagen Møller Bilfinans. Korrigert for engangseffekter er resultatet 36 millioner kroner lavere enn i 2016.

Konsernets driftsinntekter endte på 28,3 milliarder kroner i 2017, opp fra 26,4 milliarder kroner i 2016. Gjennomgående gode markedsprestasjoner, et fortsatt meget høyt totalmarked for nye biler i Norge og Sverige, samt fortsatt god vekst i totalmarkedet i Baltikum bidrar til rekordomsetningen. Kontrakts-

inngangen i Norge, Sverige og Baltikum har vist en meget positiv utvikling i 2017. Antall registrerte biler var derimot noe lavere. Dette skyldes i hovedsak etterslep i utleveringer av enkelte modeller, spesielt Volkswagen e-Golf.

Resultatet før skatt ble samlet sett meget godt, men noe svakere enn i 2016. Konsernet leverte rekordresultater fra bilimportvirksomheten i Norge og Baltikum samt i forhandler-virksomheten i Sverige. Også bilforhandlerne i Baltikum leverte resultatfremgang, mens bilforhandlerne i Norge fikk en reduksjon i resultatet som følge av lavere bruktbilmarginer og økte kostnader. Salg av biler finansiert ved leasing fortsatte å øke i 2017. Resultatandelen fra Volkswagen Møller Bilfinans ble likevel noe lavere enn i 2016, men dette skyldes en positiv engangseffekt i 2016 og underliggende resultat er bedre enn foregående år. Øvrige konsernselskaper har økte kostnader i 2017 vs 2016. Dette er i hovedsak drevet av satsningen på digitale tjenester, mobilitetskonsepter, strategiimplementering og navneendring.

Netto kontantstrøm fra drift økte med 1 milliard kroner og ble hele 1 787 millioner kroner i forhold til 785 millioner kroner i 2016. Kontantstrømmen fra driften er betydelig høyere enn i 2016 grunnet reduksjon i arbeidskapital. Arbeidskapitalen ble redusert med 456 millioner kroner i 2017, som følge av reduksjon av lageret av nye og brukte biler, reduksjon av kundefordringer og økning av leverandør-

gjeld. I 2016 økte arbeidskapitalen tilsvarende med 547 millioner kroner.

Styret er godt fornøyd med resultatet og prestasjonene som konsernet har levert i 2017.

Investeringer, likviditet og finansiering

Konsernets investeringer beløp seg til 379 millioner kroner i 2017, mot 306 millioner kroner i 2016. De største investeringene er i digitale løsninger og oppgradering og utvikling av konsernets IT-systemer. Møller Bil Horten har flyttet inn i nytt anlegg i 2017, i tillegg er det gjort mindre oppgraderinger på flere anlegg, både for å øke kapasitet og tilpasning til nye standarder fra produsentene.

Likviditeten og finansieringssituasjonen er fortsatt meget god. Møller Mobility Group la ut et nytt 5 års obligasjonslån på 400 millioner kroner i mars 2017 og kjøpte samtidig tilbake 200 millioner kroner fra obligasjonslånet som forfaller i oktober 2019. Konsernet er dermed finansiert med to obligasjonslån hver på netto 400 millioner kroner som forfaller i henholdsvis 2019 og 2022, i tillegg til et syndikatlån på 1 milliard kroner som forfaller i 2021. Obligasjonslånene sikrer konsernet en god langsiktig finansiering, samtidig som konsernet har en alternativ finansieringskilde til bankfinansiering. Obligasjonene er notert på Nordic ABM-børsen for å sikre likviditet for investorene. Syndikatlånet er en rammeavtale med fleksible trekk for å finansiere de løpende svingningene i arbeidskapitalen. Konsernet hadde ikke noe

trekk på denne fasiliteten ved utgangen av 2017, mot et trekk på 300 millioner kroner ved utgangen av 2016. Den kraftige reduksjonen i arbeidskapital gjennom 2017 har ført til en betydelig reduksjon av netto rentebærende gjeld fra 953 millioner kroner ved utgangen av 2016 til 105 millioner kroner per utgangen av 2017.

Pr 31. desember 2017 utgjør egenkapitalen for konsernet 3 225 millioner kroner tilsvarende 40 prosent av totalkapitalen. Dette gir Møller Mobility Group en meget solid finansiell stilling.

Konsernets forhandlere har forpliktelser på totalt 7 063 millioner kroner knyttet til fremtidig gjenkjøp av biler fra finansieringsselskaper. Dette er en økning på 6 prosent fra 2016, og skyldes vridningen mot salg av privatleasing i det norske og svenske markedet. Det er en markedsmessig risiko for at markedsprisen på bilene blir lavere enn garantert gjenkjøpsverdi. Det er avsatt for antatte tap på porteføljen. Samlet sett er det god inntjening på salget av brukte gjenkjøpsbiler og styret er av den oppfatningen at risikoen er under kontroll basert på dagens finansielle stilling og markedsforhold.

Med en stadig økning i salget av ladbare biler øker også behovet for avsetninger knyttet til retur og håndtering av litiumbatterier. Konsernet gjør løpende vurderinger av dette behovet, og har per 31.12.2017 en total avsetning på 70 millioner kroner knyttet til dette.

Ved import av biler og deler er transaksjonsvalutaen EUR, med unntak for import

av Škoda, hvor betaling skjer i norske kroner. Priser i EUR reguleres i henhold til valutaavtaler med fabrikken, hvilket innebærer at det meste av risikoen bæres av fabrikken. Møller Mobility Group bærer transaksjonsrisikoen i kredittiden, samt den langsiktige strategiske risikoen knyttet til Euro-områdets konkurranseevne. For å redusere oppgjørsrisikoen, benyttes det valuta spot- og terminkontrakter og opsjoner. I tillegg er konsernets investeringer i Sverige og Baltikum utsatt for valutasvingninger. Denne risikoen reduseres ved at virksomhetene finansieres i lokal valuta. Egenkapitalen sikres ikke utover forventet et års utbytte som sikres ved valutaterminer frem til utbetaling.

FORRETNINGSOMRÅDENE

Bilimport

Forretningsområdet bilimport består av Harald A. Møller AS, som importerer Volkswagen, Audi, Škoda, SEAT og Volkswagen Nyttekjøretøy i Norge, samt Møller Baltic Import, som importerer Volkswagen personbil og Volkswagen Nyttekjøretøy til alle de Baltiske landene, og Audi til Latvia og Litauen.

Harald A. Møller hadde samlede driftsinntekter på 14 070 millioner kroner. Dette er rekord og innebærer en oppgang på 5 prosent fra 2016. Resultat før skatt i 2017 ble på 806 millioner kroner mot 712 millioner kroner i 2016. Resultatfremgangen skyldes den økte omsetningen på biler samt en relativt lav vekst

i kostnadene. Økt omsetning på deler og tilbehør er også en viktig bidragsyter til det gode resultatet. Resultatet er det beste i historien. Harald A. Møller AS beholdt posisjonen som største bilimportør og våre bilmerker fikk en samlet markedsandel på 25,1 prosent av det norske person- og varebilmarkedet, mot 27,4 prosent i 2016.

Det er fortsatt gode markedsandeler for Volkswagen personbil som følge av et sterkt salg av ladbare biler. Kontraktsinngangen var svært høy og det var mangelen på biler som gjorde at markedsandelen ble lavere enn foregående år. Volkswagen ble det mest solgte merket for tolvte år på rad, og Volkswagen Golf var den mest populære bilmodellen for ellefte år på rad i 2017. Škoda hadde et meget godt år. Markedsandelen ble 5,7 prosent, hvilket er 14 prosent høyere enn i 2016. Dette er en sterk prestasjon gitt at Škoda ikke har noen ladbare modeller. Audi klarte å holde posisjonen til tross for hard konkurranse i premium-segmentet. Markedsandelen gikk noe ned fra 5,0 prosent til 4,8 prosent. Audi venter en oppgang når den helelektriske e-tron kommer på markedet mot slutten av 2018. Over 3 000 personer hadde forhåndsreservert denne bilen ved utgangen av 2017. Volkswagen Nyttekjøretøy viste fin fremgang i 2017 og økte markedsandelen fra 28,6 prosent i 2016 til 30,0 prosent i 2017. Salget av deler og tilbehør økte med 1,8 prosent sammenlignet med 2016.

Møller Baltic Import økte omsetningen i 2017 med 9 prosent til 2 177 millioner kroner, mens resultat før skatt økte med 4 prosent til 48 millioner kroner. Marginene på nye biler er fortsatt lave grunnet sterk priskonkurranse. Volkswagen personbil hadde en markedsandel på 11,3 prosent, mens Audi har en markedsandel på 1,8 prosent. Volkswagen Nyttekjøretøy har en markedsandel på 11,9 prosent. Markedsandelene er litt ned fra 2016 bortsett fra Volkswagen som er marginalt bedre. Det er fortsatt særlig Estland hvor det er et stort potensial for forbedring både for Volkswagen personbil og Nyttekjøretøy.

Bilforhandlere

Møller Bil, med virksomhet i Norge, Sverige og Baltikum, oppnådde samlet sett et resultat før skatt på 362 millioner kroner i 2017 mot 455 millioner kroner i 2016. Resultatnedgangen skyldes svakere marginer på brukte biler samt økte kostnader. Resultat før skatt for den norske forhandlerkjeden ble 299 millioner kroner mot 417 millioner kroner i 2016. Det er ikke tilfredsstillende, og det er iverksatt tiltak for å redusere kostnadene og styrke resultatene på brukte biler. Den svenske bilforhandlervirksomheten leverte et rekordsterkt resultat før skatt på 100 millioner kroner, mot 71 millioner kroner i 2016. Det er et svært godt marked for nye biler i Sverige og våre forhandlere har gode markedsprestasjoner i dette markedet. I likhet med i Norge er det økt press på marginene på

brukte biler, mens servicemarkedet gjør det bedre enn fjoråret. Forhandlervirksomheten i Baltikum oppnådde også sitt beste resultat før skatt noensinne med 41 millioner kroner mot 25 millioner kroner i 2016. Omsetningen øker på alle områder og kostnadskontrollen er god. Kontraktsinngangen har vært meget god i 2017 og ordreserven er drøyt 25 prosent høyere enn ved utgangen av 2016.

Bilfinansiering

Volkswagen Møller Bilfinans oppnådde et resultat før skatt på 282 millioner kroner mot 344 millioner i 2016. Hensyntatt en engangseffekt som følge av endret modell på tapsavsetninger på 95 millioner kroner i 2016, er resultatet klart bedre. Konsernets andel på 49 prosent etter skatt utgjorde 117 millioner kroner mot 126 millioner kroner i 2016. Det er fortsatt lave tap, og selv om rentemarginene er noe fallende bidrar økt volum til høyere resultater.

Det høye salget av nye biler har medført en betydelig økt etterspørsel etter finansieringstjenester. Finansieringsgraden er økt som følge av sterk vekst i privat leasing. Den samlede forvaltningskapitalen økte med ytterligere 24 prosent til 17 548 millioner kroner pr 31. desember 2017.

PERSONAL, ARBEIDSMILJØ, MILJØ OG SAMFUNNSANSVAR

Møller Mobility Group hadde ved utgangen av 2017 totalt 4 345 medarbeidere, en økning på 71 fra året før. Sverige hadde 663, de tre landene i Baltikum til sammen 694 og i Norge var det 2 988.

Kvinneandelen i konsernet var ved utgangen av 2017 på ca. 15 prosent. Konsernet har økt andelen kvinner i ledende stillinger i løpet av 2017, og ved inngangen til 2018 er det to kvinner i konsernledelsen, en kvinnelig merkesjef, en kvinnelig importsjef i Baltikum samt 7 kvinnelige daglige ledere hos bilforhandlere. Det er et ønske om å øke dette antallet videre, noe som reflekteres ved at det alltid søkes å ha kvinner med i våre interne lederprogrammer.

Arbeidsmiljøet i konsernet ansees som godt. I samarbeid med Bedriftshelsetjenesten foretas en løpende kartlegging av helse-, miljø og sikkerhetsforhold.

Møller Mobility Group er medlem av FNs Global Compact. Dette er beskrevet i en egen rapport for samfunnsansvar. Rapporten omhandler personal, arbeidsmiljø, miljø og samfunnsansvar. For nærmere beskrivelse av disse områdene henvises det derfor til denne rapporten.

MØLLER MOBILITY GROUP AS

Mørselskapet, Møller Mobility Group AS, har en solid økonomisk stilling. Forutsetningen om

fortsatt drift er lagt til grunn for avleggelsen av regnskapet for 2017, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede for morselskapet og konsernet som helhet. Etter styrets mening gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter fyllestgjørende informasjon om selskapets drift og finansielle stilling pr 31. desember 2017. Det har ikke inntruffet forhold etter årets slutt som er av betydning ved bedømmelsen av selskapet. Møller Mobility Group AS hadde i 2017 et overskudd etter skatter på 589 millioner kroner, som styret foreslår disponert som følger:

Utbytte og konsernbidrag	200 mill kr
Overført til annen egenkapital	389 mill kr
Sum disponert	589 mill kr

Utover dette er det delt ut tilleggsutbytte i løpet av 2017 på 400 millioner kroner. Selskapet har en bokført egenkapital på 1 933 millioner kroner. Selskapet hadde 26 medarbeidere pr. 31. desember 2017. Arbeidsmiljøet er godt og selskapet forurenser ikke det ytre miljø. Selskapets hovedkontor er i Oslo.

UTSIKTER FOR 2018 OG FREMOVER

Utsiktene for norsk økonomi er i hovedsak positive for 2018, med fortsatt lav arbeidsledighet, lave renter og optimisme hos forbrukerne. Dette er viktige forutsetninger for et fortsatt sterkt totalmarked for nye biler i Norge. Samtidig fortsetter vridningen i salg fra fossile

biler til ladbare biler i Norge, og leveransedyktigheten knyttet til både fullelektriske biler og ladbare hybridbiler hos produsentene påvirker utviklingen i totalmarkedet på kort sikt. Omleggingen av utslippsmåling fra NEDC til det nye systemet WLTP vil også kunne påvirke så vel bilsalget som leveransesituasjonen hos bilprodusentene i 2018. Nevnte endringer er allerede tydelige i markedet, og totalmarkedet for biler i Norge er redusert med 16 prosent per midten av mars 2018 i forhold til samme periode i 2017. Konsernets vurdering er at dette vil bedre seg gjennom året, men totalt sett forventer Møller Mobility Group en svak tilbakegang i totalmarkedet med et personbilsalg på 150 000

personbiler og 35 000 varebiler i Norge i 2018. Det rekordhøye markedet i Sverige forventes å gå svakt tilbake i 2018 til et marked på om lag 360.000 personbiler. I Baltikum er det fortsatt en forventning om en moderat videre vekst fra dagens nivåer.

De siste par årene har nettbasert handel økt betydelig innen flere bransjer. I bilbransjen er omfanget fortsatt svært begrenset. Det er imidlertid liten tvil om at den teknologiske utviklingen og kundenes forventninger knyttet til dette, vil medføre at også bilbransjen vil bli sterkere påvirket av denne trenden i de neste årene. Møller Mobility Group vil i 2018 intensivere sitt arbeid med

å utvikle digitale løsninger for salg og kundekommunikasjon.

Delingsøkonomi og nye kjøps- og bruksmønstre vil ha stor innvirkning på verdikjeden vår, men også åpne opp for nye muligheter. I 2017 utviklet Møller Mobility Group en bildelingstjeneste i samarbeid med start-up selskapet HYRE. Tjenesten vil bli videreutviklet i 2018. Samtidig fortsetter arbeidet med å finne ut hvilken plass vi skal ha i en fremtidig bildelings- og mobilitetsløsning. Dette vil være et viktig fokusområde den nærmeste tiden.

Styret er moderat optimistisk med tanke på bilmarkedene i våre geografiske områder.

Det er størst usikkerhet knyttet til utviklingen i Norge og Sverige, gitt at markedet her ligger på rekordhøye nivåer og det fortsatt er usikkerhet knyttet til fremtidig vekst.

Generelt sett er det styrets vurdering at det fortsatt råder usikkerhet rundt viktige rammebetingelser som ligger utenfor virksomhetens påvirkning. Dette gjelder det økonomiske bildet, men også i noen grad bilfabrikkenes disposisjoner, samt myndighetenes påvirkning gjennom lover, skatter og avgifter, særlig knyttet til bilavgifter i Norge.

Styret i Møller Mobility Group AS

Oslo, 26. april 2018

Harald A. Møller
Styreleder

Øyvind Schage Førde
Styremedlem

Jon Morten Møller
Styremedlem

Jacob Schram
Styremedlem

Kristin Solheim Genton
Styremedlem

Jan Tellef Thorleifsson
Styremedlem

Terje Male
Konsernsjef

Regnskap og noter 2017

Konsernregnskap Møller Mobility Group

Resultatregnskap konsern	33
Eiendeler konsern pr 31.12	34
Egenkapital og gjeld konsern pr 31.12	35
Kontantstrømoppstilling	36
Regnskapsprinsipper	37
Noter til konsernregnskapet	
Note 1 Segmentinformasjon	40
Note 2 Lønns- og andre personalkostnader	41
Note 3 Andre driftskostnader	41
Note 4 Investeringer i tilknyttede selskap	42
Note 5 Andre finansinntekter og finanskostnader	42
Note 6 Varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og goodwill	43
Note 7 Investeringer i andre aksjer og andeler	43
Note 8 Pensjoner	44
Note 9 Varer	45
Note 10 Kundefordringer	45
Note 11 Andre fordringer	45
Note 12 Bankinnskudd	45
Note 13 Aksjekapital og aksjonærinformasjon	46
Note 14 Annen kortsiktig gjeld	46
Note 15 Nærstående parter	46
Note 16 Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser	47
Note 17 Egenkapital	47
Note 18 Gjeld, finansiering og finansiell risiko	48
Note 19 Skatter	49
Note 20 Betydelige transaksjoner i regnskapsåret	51

Selskapsregnskap Møller Mobility Group AS

Resultatregnskap Møller Mobility Group AS	52
Eiendeler Møller Mobility Group AS pr 31.12	53
Egenkapital og gjeld Møller Mobility Group AS pr 31.12	54
Kontantstrømoppstilling	55
Noter Møller Mobility Group AS	
Note 1 Lønns- og andre personalkostnader	56
Note 2 Inntekter på investeringer i datterselskaper	56
Note 3 Andre finansinntekter og finanskostnader	56
Note 4 Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	57
Note 5 Investeringer i datterselskap	57
Note 6 Investeringer i tilknyttede selskap	57
Note 7 Pensjoner	58
Note 8 Mellomværende med selskaper i Aars konsernet	59
Note 9 Nærstående parter	59
Note 10 Bankinnskudd	60
Note 11 Garantiansvar og forpliktelser	60
Note 12 Egenkapital	60
Note 13 Gjeld, finansiering og finansiell risiko	61
Note 14 Skatter	62
Revisors beretning	63

Resultatregnskap

<i>(Beløp i MNOK)</i>	Note	2017	2016
DRIFTSINNTEKTER			
Salgsinntekter		27 871	25 953
Andre driftsinntekter		402	434
Sum driftsinntekter	1	28 273	26 387
DRIFTSKOSTNADER			
Varekostnader		22 225	20 706
Lønns- og andre personalkostnader	2	2 812	2 616
Av- og nedskrivninger	6	234	213
Andre driftskostnader	3	1 964	1 783
Sum driftskostnader		27 235	25 318
DRIFTSRESULTAT		1 038	1 069
FINANSPOSTER			
Inntekter på investering i tilknyttede selskaper	4	117	126
Andre finansinntekter	5	40	50
Andre finanskostnader	5	(75)	(65)
Sum finansposter		83	111
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		1 121	1 180
Skatter	19	260	268
ÅRSRESULTAT		861	912
Majoritet		852	897
Minoritet		9	15

Eiendeler

<i>(Beløp i MNOK)</i>	Note	2017	2016
EIENDELER			
Utsatt skattefordel	19	243	238
Immaterielle eiendeler	6	276	221
Goodwill	6	33	38
Sum immaterielle eiendeler		552	496
Varige driftsmidler	6	628	624
Investeringer i tilknyttede selskap	4	888	758
Investeringer i aksjer og andeler	7	2	2
Andre fordringer	11	13	14
Sum finansielle anleggsmidler		903	774
SUM ANLEGGSMIDLER		2 083	1 894
Varer	9	3 335	3 546
Kundefordringer	10	1 345	1 439
Andre fordringer	11	513	356
Sum fordringer		1 858	1 795
Bankinnskudd og kontanter	12	774	32
SUM OMLØPSMIDLER		5 966	5 373
SUM EIENDELER		8 050	7 267

Egenkapital og gjeld

(Beløp i MNOK)	Note	2017	2016
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	13	48	48
Annen egenkapital		3 122	2 833
Minoritetens egenkapital		56	53
SUM EGENKAPITAL	17	3 225	2 934
GJELD			
Utsatt skatt	19	33	24
Pensjonsforpliktelser	8	54	51
Andre avsetninger og betingede forpliktelser		25	12
Sum avsetninger for forpliktelser		112	87
Gjeld til kredittinstitusjoner		797	597
Annen langsiktig gjeld		17	16
Sum langsiktig gjeld	16, 18	815	613
Gjeld til kredittinstitusjoner	18	64	372
Leverandørgjeld		756	613
Betalbar skatt	19	238	293
Skyldige offentlige avgifter		950	795
Utbytte og konsemsbidrag		213	173
Annen kortsiktig gjeld	14	1 678	1 387
Sum kortsiktig gjeld		3 898	3 633
SUM GJELD		4 825	4 333
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		8 050	7 267

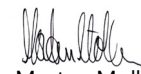
I styret i Møller Mobility Group AS
Oslo, 26. april 2018

Harald A. Møller
Styreleder

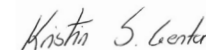
Øyvind Schage Førde
Styremedlem

Jon Morten Møller
Styremedlem

Jacob Schram
Styremedlem

Kristin Solheim Genton
Styremedlem

Jan Tellef Thorleifsson
Styremedlem

Terje Male
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

<i>(Beløp i MNOK)</i>	Note	2017	2016
KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN			
Resultat før skatter		1 121	1 180
Av- og nedskrivninger	6	234	213
Gevinst ved salg av anleggsmidler / selskap		(22)	(6)
Betalbar skatt		(323)	(273)
Egenfinansiering		1 010	1 114
Endring varebeholdninger		208	(450)
Endring kundefordringer og leverandører		248	(97)
Endring andre poster		321	218
NETTO KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN		1 787	785
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGER			
Investert i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		(377)	(306)
Salg av driftsmidler (salgssum)		49	43
Utbetaling ved kjøp av aksjer i datterselskap og virksomhet		-	(45)
Utbetalt kapital til TS		(74)	-
Innbetaling fra salg av TS andel	4	5	-
Innbetaling fra salg av aksjer i datterselskap		33	-
Inn- og utbetalinger knyttet til finansielle anleggsmidler		(2)	19
NETTO KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGER		(366)	(289)
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERING			
Opptak lån		202	300
Nedbetaling lån		(300)	(27)
Utbetalt utbytte		(573)	(751)
NETTO KONTANTSTRØM FRA FINANSIERING		(671)	(478)
Endring i likvider gjennom året		750	18
Likviditetsbeholdning 01.01		(40)	(58)
Likviditetsbeholdning 31.12		710	(40)
Spesifikasjon av likviditetsbeholdning 31.12:			
Betalingsmidler	12	774	32
Kassekreditt/kortsiktig markedslån	18	(64)	(72)
Likviditetsbeholdning 31.12		710	(40)

Regnskapsprinsipper

Konsernregnskapet viser konsernets økonomiske stilling når konsernselskapene betraktes som en regnskapsmessig enhet. Selskaper der Møller Mobility Group har bestemmende innflytelse konsolideres. Det konsoliderte regnskapet omfatter morselskapet Møller Mobility Group AS og de selskapene som fremgår av note 5 i regnskapet til Møller Mobility Group AS, samt deres datterselskaper. Datterselskaper blir konsolidert fra det tidspunkt kontrollen er overført til konsernet (oppkjøpstidspunktet) og konsolideringen opphører når kontrollen over datterselskapet opphører.

Eliminering av interne transaksjoner

Alle transaksjoner og mellomværende mellom konsernselskaper er eliminert. Varebeholdningene og øvrige driftsmidler er korrigert for urealisert internfortjeneste.

Eliminering av aksjer i datterselskaper

Aksjer i datterselskaper er konsolidert etter oppkjøpsmetoden. Kostpris på aksjene i det enkelte datterselskap er eliminert mot datterselskapets egenkapital på oppkjøpstidspunktet. De mer/mindreverdier som fremkommer, tillegges de eiendeler og forpliktelser i balansen som mer/mindreverdiene knytter seg til og periodiseres over eiendelens gjenværende levetid. Mer/mindreverdier som

ikke kan henføres til aktuelle eiendeler eller forpliktelser oppføres som goodwill/negativ goodwill i balansen og avskrives/inntektsføres over økonomisk levetid.

Ved kjøp av datterselskaper med minoritet oppføres 100 prosent av identifiserbare eiendeler og gjeld i balansen, mens det for goodwill bare er majoritetens andel som oppføres.

Avhending av datterselskaper

Dersom konsernet selger seg ned til en eierandel på 50 % eller lavere, resultatføres gevinst/ tap som om hele selskapet var solgt. Dette innebærer at den resterende eierandel regnskapsføres til virkelig verdi.

Omregning av utenlandske datterselskaper

Balanseposter i utenlandske selskaper blir omregnet til kursen på balansedagen, mens resultatet omregnes til veid gjennomsnittskurs. Omregningsdifferanser vedrørende utenlandske datterselskaper føres mot egenkapitalen.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteressene er trukket ut som egne poster i resultatregnskapet og balansen. I resultatregnskapet beregnes og vises minoritetenes andel av resultatet etter skatter. Minoritetsinteresser i balansen representerer

minoritetenes andel av selskapenes egenkapital hensyntatt minoritetenes andel av mer/mindreverdier og interne gevinster.

Tilknyttede selskaper og felles kontrollert virksomhet

Eierandeler i selskaper der konsernet eier mellom 20 og 50 prosent, og der konsernet har betydelig innflytelse og investeringen er av langsiktig art, konsolideres etter egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. Dette innebærer at konsernets andel av resultatet etter skatt og etter avskrivninger av eventuelle merverdier resultatføres under finansposter og tillegges bokført verdi for andelen. Internt salg av driftsmidler til tilknyttede selskaper er korrigert for urealisert internfortjeneste. Eierandeler i felles kontrollert virksomhet behandles etter samme prinsipp. I selskapsregnskapet vurderes tilknyttet selskap etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi.

Enkelte eierandeler i mindre selskaper med begrenset verdi og resultat, er behandlet som ordinære aksjeinvesteringer som vurderes til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi.

PERIODISERINGS-, KLASSIFISERINGS- OG VURDERINGSPRINSIPPER

Grunnleggende regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk som er basert på grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transasjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Varer, kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter transasjonstidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Kortsiktig del av langsiktig gjeld som forfaller innen ett år er klassifisert som langsiktig gjeld. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld.

Estimer

Ved vurdering av inntekter, kostnader, balanseposter og øvrige forpliktelser hvor det ikke foreligger markedsverdier brukes estimer. Dette gjelder vurdering av garantiforpliktelser, ukurans i varebeholdninger, pensjoner og goodwill, øvrige langsiktige avsetninger samt

latent tap på gjenkjøpsforpliktelser. Fremtidige hendelser kan medføre at estimatene endres. Estimer og underliggende forutsetninger vurderes løpende. Endringer i regnskapsmessige estimer regnskapsføres i den perioden endringen oppstår.

Inntektsføring

Konsernet selger varer og tjenester som inntektsføres ved levering. Ved salg av nye biler med gjenkjøpsavtaler blir salget inntektsført ved levering. Senere tilbakekjøp og salg av tilbakekjøpte biler, føres som egne transaksjoner. Totale gjenkjøpsforpliktelser fremgår av note 15.

Ved salg av nye biler utgjør engangsavgifter til Staten betydelige beløp. Dette vises ikke som inntekt, men tas kun med som kortsiktig gjeld i regnskapet. Andelen av salgsinntekter som knytter seg til fremtidige servicekontrakter balanseføres som uopptjent inntekt ved salget og inntektsføres deretter i takt med leveringen av ytelsene.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er i balansen oppført til kostpris med fradrag for ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger i resultatregnskapet er beregnet lineært og er basert på anslag over driftsmidlenes økonomiske og tekniske levetid.

Ved indikasjon om at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi,

foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Leieavtaler som ikke balanseføres (operasjonell leasing), vises i regnskapet som driftskostnad og årlig leiebeløp er vist i note 6. Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses å overføre den vesentlige av den økonomiske og risikoen knyttet til driftsmiddelet.

Aksjer og andeler

Aksjer i datterselskaper av strategisk karakter og andre langsiktige investeringer klassifiseres som anleggsmidler og regnskapsføres til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi. Utbytte fra datterselskapet inntektsføres i samme år som givende selskap foretar avsetningen. Utbytte fra øvrige selskaper inntektsføres når utbytte utbetales.

Investeringer av kortsiktig karakter er klassifisert som omløpsmidler og er vurdert til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi.

Varebeholdninger

Varebeholdningene av biler er vurdert til laveste verdi av kostpris og antatt salgsspris

etter fradrag for salgskostnader. Det foretas en individuell vurdering av den enkelte bil. Deler og utstyr er bokført til gjennomsnittlig anskaffelseskost (etter FIFO prinsippet). Det foretas nedskrivning for ukurans.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen med fordringenes pålydende etter fradrag for konstaterede og forventede tap.

Andre finansinvesteringer

Kortsiktige finansinvesteringer regnskapsføres til markedsverdi.

Skatter

Årets skattekostnad består av betalbar skatt og endringer i utsatt skatt. Betalbar skatt er fastsatt på grunnlag av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt i balansen beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessig verdi samt skattemessig underskudd til fremføring. Utsatt skattefordel hvor det er usikkerhet knyttet til fremtidig bruk blir ikke balanseført. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen, når det er grunnlag for nettoføring. Ved endret skattesats påfølgende år, legges ny skattesats til grunn for beregning av utsatt skatt.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel ved oppkjøp er beregnet basert på forskjellen mellom virkelig verdi og bokførte verdier i oppkjøpte selskaper på identifiserbare

eiendeler og forpliktelser. Det beregnes ikke utsatt skatt på goodwill og merverdier på eiendommer ved oppkjøp. Utsatt skatt på skatteøkende midlertidige forskjeller knyttet til investeringer i datterselskap innregnes, med unntak av når det er sannsynlig at den midlertidige forskjellen ikke vil reversere i uoverskuelig fremtid.

Pensjoner

Norske selskaper har en innskuddsbasert kollektiv pensjonsforsikring som er dekket i forsikringsselskaper.

I tillegg har de norske selskapene noen få usikrede pensjonsforpliktelser, som belastes direkte over driften og aktuarberegnes. De fleste norske selskaper er omfattet av AFP-ordningen gjennom LO/NHO. Selv om dette er en ytelsesordning, er det ingen direkte allokering av midler og forpliktelse til hvert enkelt selskap. Ordningen behandles derfor regnskapsmessig som en innskuddsordning hvor premien kostnadsføres fortløpende.

Svenske selskaper har kollektive pensjonsforsikringer (ytelses-, og innskuddsbaserte) som er regulert av tariffavtaler. Selskaper i Litauen, Latvia og Estland har ingen pensjonsavtaler.

Regnskapsføring av pensjoner er endret fra å følge Norsk Regnskapsstandard (NRS 6) til å regnskapsføres i tråd med IAS 19. Dette medfører at estimatavviket ved overgangsdato er nullstilt og ført mot egenkapitalen. Etter det

nye prinsippet regnskapsføres årets estimatavvik mot selskapets egenkapital.

Innskuddspensjon kostnadsføres løpende i regnskapet ved at konsernet innbetaler til forsikringselskapet en viss prosentandel av den ansattes lønn. Innskuddet investeres i fond hvor de ansatte kan velge mellom ulike spareprofiler. Ut over dette har konsernet ingen forpliktelser overfor de ansatte på denne ordningen.

Finansielle instrumenter

Ved sikring av fremtidige rentekostnader, hvor sikringsinstrumentene skal sikre konsernet mot variasjoner i fremtidige kontantstrømmer, bokføres ikke sikringsinstrumentet i balansen så lenge sikringen er vurdert å være effektiv. Gevinst eller tap resultatføres netto i takt med resultatføringen av sikringsobjektet. Ved renteswapavtaler hvor sikringen ikke er vurdert å være effektiv, bokføres sikringsinstrumentet til markedsverdi i balansen. Endringer i markedsverdi føres løpende over resultatet.

Ved valutaterminkontrakter som skal sikre eiendeler og forpliktelser, hvor sikringen er vurdert å være effektiv, vurderes både sikringsinstrumentet og sikringsobjektet til virkelig verdi, og gevinst og tap resultatføres. Ved sikring av nettoinvesteringer i utenlandsk valuta og hvor sikringen er vurdert som effektiv, er valutaterminkontrakten vurdert til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi føres direkte mot egenkapitalen.

Utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes til balansedagens kurs og tilhørende valuta gevinst/tap resultatføres som finanspost. Dette gjelder likvide midler, fordringer og gjeld. For ikke pengeposter legges kursen på transaksjonstidspunktet til grunn for anskaffelseskost og regnes ikke om senere. Dette gjelder i hovedtrekk varer og varige driftsmidler. Salg og kjøp av varer og tjenester i utenlandsk valuta regnskapsføres til kursen på transaksjonstidspunktet.

Konsernet har norske kroner som presentasjonsvaluta. Konsernet er eksponert for kursendring i SEK og EUR. Innen konsernet er det ytet lån i SEK og EUR.

Garantiforpliktelser

Konsernet har ved salg av nye biler garantiforpliktelser i henhold til garantier gitt av ulike produsenter og lover gitt i det enkelte land. I hovedtrekk dekker produsentene garantiene etter gitte retningslinjer, men importører og forhandlere dekker garantier ut over dette i henhold til lokale lover og eventuell kulanse. Garantiperioden varierer fra ett til inntil 12 år.

Ved salg av brukte biler dekker i hovedtrekk bilforhandleren garantiforpliknelsen, utover resterende fabrikkgaranti.

Det foretas løpende avsetning og vurdering av fremtidige forpliktelser.

Betingede forpliktelser

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Betingede forpliktelser regnskapsføres når det er mer enn 50 prosent sannsynlighet for at forpliknelsen inntreffer og forpliknelsen kan måles pålitelig.

Gjenkjøpsavtaler

Konsernet har en portefølje av solgte nye biler med garanterte gjenkjøpspriser. Gjenkjøpsprisene varierer fra ca 50 -70 prosent avhengig av leieperiode, kjørelengde og bilmodell. Avtalene blir ikke balanseført. Det foretas løpende vurdering av forpliknelsene og det foretas avsetning til eventuelle forventede tap.

Kontantstrømoppstilling

Ved utarbeidelse av kontantstrømoppstillingen er den indirekte metoden lagt til grunn. Likvider omfatter kontanter, bankinnskudd, finansinvesteringer (pengemarkedsfond) og trukket kassekreditt.

LANGSIKTIGE SAMARBEIDSAVTALER

Volkswagen AG, Audi AG, og Skoda Automobil AS (selskaper i Volkswagen-gruppen)

Avtalene for Harald A. Møller AS for Volkswagen, Volkswagen Nyttekjøretøy, Skoda og Audi har en gjensidig oppsigelsesfrist på to år. Avtalene med Audi og Volkswagen i Baltikum har en gjensidig oppsigelsesfrist på to år. Volkswagen-avtalen gjelder for Estland, Latvia og Litauen, mens Audi-avtalen gjelder for Latvia og Litauen.

Volkswagen Financial Services AG (selskap i Volkswagengruppen)

I 2009 etablerte Volkswagen Financial Services AG og Møller Mobility Group selskapet Volkswagen Møller Bilfinans AS som skal selge bilfinansieringsprodukter i Norge. Volkswagen Financial Services AG eier 51 prosent og Møller Mobility Group AS eier 49 prosent av selskapet. Dagens aksjonærer har fortrinnsrett ved eventuelt salg av aksjer.

Volkswagen Møller Bilfinans AS behandles som et tilknyttet selskap og innarbeides etter egenkapitalmetoden.

Noter

Alle tall i millioner kroner.

Note 1 - Segmentinformasjon

Virksomheten består av forretningsområdene bilimport (Norge og Baltikum), bilforhandlere (Norge, Sverige og Baltikum) og bilfinansiering (Norge). Segmentnoten for 2016 er omarbeidet etter ny styringsmodell.

Forretningsområdene viser følgende hovedtall:

	Bilimport	Bilforhandlere	Bilfinansiering	Øvrige selskap	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter	16 247	21 784	-	318	(10 076)	28 273
Driftsresultat	858	391	-	(126)	(85)	1 038
Av- og nedskrivninger	22	123	-	87	2	234
Inntekt på invest. i TS	-	-	117	-	-	117
EBITDA	881	514	117	(39)	(83)	1 389
Øvrig finansresultat	(4)	(29)	-	(1)	-	(34)
Resultat før skatt	854	362	117	(127)	(85)	1 121
Eiendeler	3 094	5 028	518	3 880	(4 471)	8 050

	Bilimport		Bilforhandlere				
	Norge	Baltikum	Stor Oslo	Vest	Midt	Sverige	Baltikum
Driftsinntekter	14 070	2 177	6 550	5 003	3 683	4 158	2 332
EBITDA	831	50	163	151	94	124	52
Resultat før skatt	806	48	122	106	71	100	41
Eiendeler	2 777	317	1 465	1 087	902	707	535

	Bilimport	Bilforhandlere	Bilfinansiering	Øvrige selskap	Eliminering	Konsern
Driftsinntekter	15 455	20 490	-	69	(9 627)	26 387
Driftsresultat	759	480	-	(64)	(106)	1 069
Av- og nedskrivninger	83	126	-	6	(1)	213
Inntekt på invest. i TS	-	-	126	-	-	126
EBITDA	842	606	126	(59)	(107)	1 408
Øvrig finansresultat	(1)	(25)	-	11	-	(15)
Resultat før skatt	758	455	126	(54)	(106)	1 180
Eiendeler	2 872	5 211	401	2 749	(3 967)	7 267

*Inneholder effekt av endret metode for tapsavsetning i VWMBF på 35 millioner kroner.

	Bilimport		Bilforhandlere				
	Norge	Baltikum	Stor Oslo	Vest	Midt	Sverige	Baltikum
Driftsinntekter	13 457	1 998	6 356	4 672	3 371	4 012	2 041
EBITDA	794	48	227	176	121	96	37
Resultat før skatt	712	46	181	135	100	71	25
Eiendeler	2 553	319	1 534	1 170	961	621	499

Note 2 - Lønns- og andre personalkostnader

	2017	2016
Lønninger	2 197	2 044
Arbeidsgiveravgift	345	334
Pensjonskostnader	157	138
Andre personalkostnader	114	100
Sum lønns- og andre personalkostnader	2 812	2 616
Gjennomsnittlig antall ansatte	4 296	4 191
Lån til ansatte	29	30

	2017	2016
Lønn, bonus, pensjonskostnader og andre godtgjørelser til konsernsjefen	7	8
Styrehonorar	2	2
Sum ytelser til ledende personer	9	10

Konsernsjefen og styremedlemmer har pr 31.12.2017 henholdsvis 0,34 prosent og 0,44 prosent eierandel i Møller MI AS. Møller MI AS er et investeringsselskap hvor ledende ansatte har mulighet til å investere. Konsernsjefen er administrerende direktør i Møller Mobility Group AS og er ansatt i og avlønnes fra morselskapet. Det er her etablert bonusordninger hvor utbetalingens størrelse avhenger av oppnådd resultat for året, samt andre kvalitative vurderingskriterier og hvor bonusen anses å være en del av normal avlønning innen denne type stillinger. To ledere har rett til to års etterlønn ved vesentlige omorganiseringer.

Lån til ansatte gjelder i vesentlig grad rentebærende billån hvor selskapene har pant i bil. Renter på lånet er 2,5 prosent. Ved salg, avvikling eller annen omorganisering har daglige ledere i konsernet, på visse vilkår, rett til lønn i inntil ett år.

	2017	2016
Revisjonshonorar og revisjonsrelaterte tjenester	4	4
Skatt, avgift og andre konsulenttjenester	1	1
Sum godtgjørelse til revisor (eksl mva)	5	5

Note 3 - Andre driftskostnader

	2017	2016
Kostnader driftsmidler (husleie, strøm, vedlikehold, bilkostnader mm)	949	880
Salgskostnader (reklame, garanti mm)	758	705
Administrasjonskostnader (IT-tjenester, honorarer, reisekostnader, gaver, tap på krav)	257	199
Sum andre driftskostnader	1 964	1 783

Note 4 - Investeringer i tilknyttede selskap

Selskapets navn	Stemme- andel / eierandel	EK i selskapet 31.12.17	Bokført verdi 01.01.17	Intern- fortjeneste	Tilgang / avgang	Resultatandel etter skatt 2017	Bokført verdi 31.12.17
Volkswagen Møller Bilfinans AS	49 %	2 373	753	(56)	74	117	888
UAB Baltic Auto, Litauen	35 %		5	-	(5)	-	-
Sum			758	(56)	69	117	888

Investeringen i tilknyttede selskap er innarbeidet etter egenkapitalmetoden. Eierandelen i UAB Baltic Auto ble solgt i 2017.

Note 5 - Andre finansinntekter og finanskostnader

	2017	2016
Renteinntekter	5	4
Valutagevinst	34	44
Andre finansinntekter	2	2
Sum andre finansinntekter	40	50

Rentekostnader	23	22
Valutatap	42	36
Andre finanskostnader	10	7
Sum andre finanskostnader	75	65

Note 6 - Varige driftsmidler, immaterielle eiendeler og goodwill

	Maskiner og inventar	Biler	Bygg	Immaterielle eiendeler	Goodwill*	Sum
Anskaffelseskost 01.01	977	112	424	458	183	2 154
Avgang ved salg av selskap	(2)	-	(17)	-	-	(19)
Tilgang	84	93	54	146	2	379
Avgang	(86)	(69)	(41)	(38)	(86)	(319)
Omregningsdifferanse	14	-	1	1	6	22
Anskaffelseskost 31.12	988	136	422	566	106	2 218
Akkumulerte avskrivninger 01.01	656	19	213	237	145	1 270
Avgang ved salg av selskap	(1)	-	(1)	-	-	(2)
Årets av- og nedskrivning	90	27	29	80	8	234
Avgang	(84)	(25)	(15)	(27)	(86)	(237)
Omregningsdifferanse	9	-	1	-	5	15
Avskrevet 31.12	670	21	227	290	73	1 281
Bokført verdi 31.12	318	116	194	276	33	937

* Goodwill ved oppkjøp nye selskap, samt goodwill i selskapsregnskapene.

Lineær avskrivningsplan	3-7 år	3-7 år	20-50 år	3-10 år	5-10 år	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	25		344			369
Varighet på leie av driftsmidler	1-5 år	1-5 år	1-15 år			

Avskrivningstid på goodwill som er strategiske investeringer avskrives normalt over 10 år. Dette er investeringer hvor Møller Mobility Group har et langsiktig perspektiv og som ligger innenfor konsernets kjernevirksomhet. Øvrige poster avskrives over 5 år. Immaterielle eiendeler på 276 millioner kroner gjelder software og utviklingskostnader til IT-systemer.

Spesifikasjon av goodwill ved oppkjøp:

Forretningsområde	Kjøps-tidspunkt	Avskrivnings-periode	Anskaffelses-kost*	Akkumulerte avskrivninger*	Bokført verdi*	Årets avskrivninger
Bilforhandlere Norge	2016	10 år	4	-	4	-
Bilforhandlere Sverige	2014	10 år	23	5	18	2
Bilforhandlere Baltikum	2011	10 år	32	21	11	3
Bilforhandlere Sverige	2008	10 år	40	40	0	1
Bilforhandlere Sverige	2007	10 år	7	7	0	2
Sum goodwill ved oppkjøp			106	73	33	8

* Inkl. omregningsdifferanse

Note 7 - Investeringer i andre aksjer og andeler

Datterselskap i Møller Mobility Group har enkelte mindre aksjeinvesteringer med eierandeler fra 20 til 35 prosent. Dette gjelder blant annet skade- og lakkverksted og dekkhotell. Disse er ikke behandlet som tilknyttede selskap da de har begrenset verdi og resultat. Pr 31.12.2017 er total bokført verdi på investeringene 2 millioner kroner.

Note 8 - Pensjoner

Norske og svenske selskap i konsernet har sikrede, kollektive pensjonsavtaler. Selskapene i de tre baltiske landene har ingen pensjonsavtaler.

I Norge har vi en løpende innskuddsordning. Innskuddsordningen kostnadsføres fortløpende i regnskapet ved at konsernet innbetaler til forsikringsselskapet et sparebeløp basert på lønnsnivået til den enkelte ansatte. Ordningen er tilpasset ny lov om tjenstepensjon, knekkpunktet mellom lav og høysparesats er 7,1 x Folketrygdens Grunnbeløp (G). I tillegg til sparing til alderspensjon dekkes uførepensjon og barnepensjon. Disse dekningene har ikke fripoliseoppbygging, og det er dermed ingen framtidig forpliktelse knyttet til uføre- og barnepensjon utover løpende premieinnbetalinger.

Konsernet er medlem av AFP-ordningen gjennom LO/NHO. AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP fra og med fylte 62 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Det foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det ble i 2016 innbetalt premie i den nye ordningen for medarbeidere til og med fylte 61 år, tilsvarende 2,5 prosent av samlede lønnsutbetalinger mellom 1 G og 7,1 G.

Våre svenske selskap har pensjonsavtaler i henhold til tariffavtale. Ordningen i Sverige er en kombinasjon av ytelse og innskudd basert på stillingskategori, alder og inntekt. Opptjeningen i Ytelsesordningen er delvis finansiert med premieinnbetaling, mens resten er finansiert ved oppbygging av pensjonsgjeld i balansen. Pensjonsforpliktelsen knyttet til den delen som ikke er forsikret, blir aktuarberegnet. Denne gjelden vil reduseres i takt med løpende pensjonsutbetalinger. All fremtidig opptjening er nå forsikret, men dette blir ikke aktuarberegnet, da ordningen er slik at midler og forpliktelse ikke er direkte allokert til hvert enkelt selskap i pensjonskollektivet. Ved bokføring av ytelsespensjon benytter Møller Mobility Group IAS 19, jf prinsippnoten. Dette medfører at årets estimatavvik regnskapsføres mot selskapets egenkapital.

	2017	2016
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	3	1
Årets pensjonskostnad til sikrede og usikrede pensjoner	3	1
Innskuddspensjon	107	94
Ikke aktuarberegnet ytelsespensjon	46	43
Samlede pensjonskostnader	157	138
Balanseført aktuarberegnet pensjonsforpliktelse		
Beregnet pensjonsforpliktelse pr 01.01.17	(51)	(57)
Årets pensjonskostnad	(3)	(1)
Årets pensjonsutbetalinger	2	2
Omregningsdifferanse	(2)	4
Pensjonsforpliktelse	(54)	(51)
 Antall personer omfattet av alle pensjonsordninger	 3 500	 3 305
Økonomiske forutsetninger	Sverige	Norge
Avkastning på pensjonsmidler	-	0,0 %
Diskonteringsrente	3,8 %	2,3 %
Årlig lønnsvekst / årlig G-regulering	2,0 %	0,0 %

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring, tilpasset konsernets aldersstruktur og avgang. Alle pensjonsforpliktelser er inklusiv arbeidsgiveravgift.

Note 9 - Varer

	2017	2016
Nye biler	1 373	1 569
Brukte biler og demonstrasjonsbiler	1 688	1 715
Deler og utstyr	264	255
Øvrige beholdninger	10	7
Sum varer	3 335	3 546

Note 10 - Kundefordringer

	2017	2016
Kundefordringer	1 345	1 449
Avsetning tap på fordringer	(11)	(10)
Kundefordringer Aars konsern	11	-
Sum kundefordringer	1 345	1 439

Note 11 - Andre fordringer

	2017	2016
Lån til ansatte	13	14
Sum langsiktige fordringer	13	14

	2017	2016
Forskudd til leverandører	9	9
Lån til ansatte	16	17
Netto til gode MVA	3	3
Andre forskuddsbetalte kostnader	101	116
Påløpt inntekt	181	124
Andre kortsiktige fordringer	202	87
Sum kortsiktige fordringer	513	356

Note 12 - Bankinnskudd

Konsernet har bankinnskudd på totalt 774 millioner kroner. Det er ikke bundne midler til dekning av skyldig skattetrekk. Skattetrekk er sikret ved bankgaranti (se note 16).

Note 13 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjonærer i Møller Mobility Group AS pr 31.12.17	Antall	Eierandel
A-aksjer:		
Jan H. Møller	103	0,375 %
B-aksjer:		
Jan H. Møller	1	0,004 %
Aars AS	24 778	90,102 %
Møller MI AS	2 618	9,520 %
Sum	27 500	100,00 %

Aksjekapitalen består av 27 500 aksjer pålydende 1 734 kroner, totalt 48 millioner kroner. Aksjene er delt i to aksjeklasser. Det er ingen stemmerettsbegrensninger. Aars AS stemmer for 82,3 prosent direkte og indirekte gjennom Møller MI AS. A-aksjene er garantert et årlig utbytte på 5 millioner kroner samlet fra Møller Mobility Group AS og Møller Eiendom Holding AS.

Note 14 - Annen kortsiktig gjeld

	2017	2016
Avsetning garanti og andre forpliktelser	699	537
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	485	453
Feriepenger og påløpt lønn	349	319
Forskudd fra kunder	146	80
Annen kortsiktig gjeld	-	6
Sum annen kortsiktig gjeld	1 678	1 396

Note 15 - Nærstående parter

Selskap	Selskapsforhold	Transaksjonsart	2017	2016
Volkswagen Møller Bilfinans AS	Tilknyttet selskap	Salg av biler	4 227	3 392
Sum salg			4 227	3 392
Volkswagen Møller Bilfinans AS	Tilknyttet selskap	Kjøp av biler	1 587	1 061
Møller Eiendom	Søsterkonsern	Husleiekostnad	187	165
Sum kjøp			1 774	1 226
Volkswagen Møller Bilfinans AS	Tilknyttet selskap	Mellomværende pr 31.12	150	128
Aars AS	Mor	Mellomværende pr 31.12	183	147

Note 16 - Pantstillelser, garantiansvar og forpliktelser

	2017	2016
Driftsløsøre	45	42
Kundefordringer og varebeholdninger	458	532
Sum bokført verdi av eiendeler med panteftelser	503	574

Garantiansvar	2017	2016
Gjenkjøpsavtaler for biler	7 063	6 646
Engangsavgift, Tollregion Oslo og Akershus	135	135
Skattetrekk	115	111
Ansatte	8	5

Møller Mobilty Group AS har en kommitert låneramme på totalt 1 000 millioner kroner. Datterselskaper som utgjør mer enn 80 prosent av brutto omsetning og eiendeler i konsernet er garantister. Pr 31.12.17 var det ikke trukket noe på denne rammen. I tillegg har Møller Mobility Group en kassekredittramme på 100 millioner NOK for Norge og Sverige som er sikret ved solidaransvar (konsernkontoordning). Pr 31.12.17 var det heller ikke trukket noe på denne rammen. Konsernets selskaper i Litauen har en kassekredittramme på 4 millioner EUR som er sikret ved garanti fra Møller Mobility Group. På denne rammen er det pr 31.12.17 trukket 3,5 millioner EUR. I Latvia har selskapene en kassekredittramme på 9,5 millioner EUR og på denne rammen er det trukket 3 millioner EUR pr 31.12.17.

Garantien for ansatte gjelder aksjonærer i Møller MI AS som har lån i Nordea som utgjør 8 millioner kroner pr 31.12.17. Garantien er sikret med pant i aksjer. Konsernets selskaper som inngår i fellesregistrering for merverdiavgift, har solidaransvar for eventuell gjeld. Pr 31.12.17 skylder Møller Mobility Group AS via fellesregistrering registrert på Aars AS 513 millioner kroner i merverdiavgift.

Konsernets selskaper i Latvia ble i 2014 ilagt en foretaksbot på tilsammen 7 millioner EUR på grunn av påstått ulovlig prissamarbeid. Møller Mobility Group er sterkt uenig i grunnlaget for boten, og mener botens størrelse er urimelig og diskriminerende i forhold til de påståtte ulovlighetene. Saken er brakt inn for det latviske rettsvesenet og rettsaken startet i januar 2016. Det forventes en dom i løpet av 2018. Det er ikke avsatt noe for dette i regnskapet for 2017.

Note 17 - Egenkapital

2017	Majoritet	Minoritet	Totalt
Egenkapital 01.01.17	2 880	53	2 934
Årsresultat	852	9	861
Avgitt utbytte	(578)	(6)	(584)
Konsernbidrag	(22)	-	(22)
Omregningsdifferanser i år mm.	36	-	36
Egenkapital 31.12.17	3 169	56	3 225

* inkluderer tilleggsutbytte på 400 millioner kroner

Akkumulert omregningsdifferanse pr 31.12.2017 er 97 millioner kroner.

2016	Majoritet	Minoritet	Totalt
Egenkapital 01.01.16	2 580	44	2 624
Årsresultat	897	15	912
Avgitt utbytte*	(548)	(6)	(554)
Konsernbidrag	(7)	-	(7)
Omregningsdifferanser i år mm.	(40)	-	(40)
Egenkapital 31.12.16	2 881	53	2 934

* inkluderer tilleggsutbytte på 390 millioner kroner

Note 18 - Gjeld, finansiering og finansiell risiko

	2017	2016
Trekk på kommitert låneramme	-	300
Kassekreditt	64	72
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	64	372
Obligasjonslån	800	600
Tilretteleggingskostnad	(3)	(3)
Sum obligasjonslån	797	597
Annen langsiktig rentebærende gjeld	17	16
Sum langsiktig rentebærende gjeld	815	613
Forfall		
Forfall under 2 år	64	372
Forfall mellom 2 og 5 år	815	613
Sum	878	985
Nøkkeltall		
Ubenyttede kommiterte lånerammer	1 168	860

Kortsiktig gjeld

Møller Mobility Group har en kommitert låneramme på 1 000 millioner kroner som løper frem til 2021. Lånerammene er ikke pantesikret, men alle vesentlige selskap i Møller Mobility Group er solidarisk ansvarlig for gjelden. Møller Mobility Group AS står som låntaker. Pr 31.12.2017 er det ikke trukket av rammen. Det er stilt krav (covenants) til finansielle nøkkeltall i låneavtalen, knyttet til egenkapital og kontantstrøm, som er oppfylt ved årsskiftet. Denne gjelden er klassifisert som kortsiktig gjeld da det kun vil være trekk på rammen av kortsiktig art. For mer informasjon, se note 16.

Langsiktig gjeld

Møller Mobility Group har en langsiktig finansiering gjennom to obligasjonslån på tilsammen 1 000 millioner, hvorav 200 millioner er eid av selskapet selv. Disse lånene løper frem til november 2019 og mars 2022. Obligasjonslånet er ikke pantsikret, men er samordnet med det syndikerte banklånet med hensyn til solidarisk ansvar innen konsernet, og med samme krav til egenkapitalandel.

Finansiell risiko

Konsernet har virksomhet innen salg, finansiering og service av biler. Konsernets aktiviteter medfører finansiell risiko knyttet til valuta, renter, kreditt og likviditet. Konsernet styrer risikoen ut fra en målsetting om å sikre forutsigbare kontantstrømmer og for å sikre tilstrekkelig likviditet til å møte naturlige svingninger i arbeidskapitalen.

Valutarisiko

Konsernet selger produkter i lokal valuta. I Norge er konsernet på kort sikt valutaeksponert relatert til import av produkter i EUR. Bilprodusentene bærer gjennom avtaler i all vesentlighet langsiktig valutarisiko. Den korte valutarisikoen søkes sikret løpende i spot- og terminmarkedet. Terminkontraktene blir markedsvurdert (mark-to-market) og verdien bokført som agio ved årsskiftet. Urealisert disagio ved utgangen av året er resultatført med 2,4 millioner kroner.

I tillegg har konsernet valutarisiko knyttet til de svenske og baltiske selskapene. Risikoen søkes begrenset ved å ha lokal ekstern gjeld i egen valuta. Møller Mobility Group sikrer generelt ikke egenkapitalen i utenlandske virksomheter, men søker å sikre forventet utbytte med ett års horisont. Ved årsskiftet har Møller Mobility Group sikret 42 millioner SEK og 3,6 millioner EUR. Urealisert disagio ved utgangen av året var 2,2 millioner kroner.

Renterisiko

Møller Mobility Group er i hovedsak finansiert med et langsiktig obligasjonslån med flytende rente. Dette innebærer en risiko i forhold til utviklingen i rentekostnadene. Denne risikoen er delvis sikret ved at en del av gjelden er byttet til fast rente ved bruk av renteswap-avtaler. Pr 31.12.17 er det inngått renteswap-avtaler på 400 millioner kroner til en fastrente på i snitt 2,2 prosent, med en gjenværende løpetid tilsvarende de underliggende lånene. Renteswap-avtalene sikrer 50 prosent av rentekostnadene knyttet til obligasjonslånene ved årsskiftet. Tidspunkt for fastsettelse av det flytende element i sikringskontrakten er tilpasset rulleringen av underliggende lån. Avtalene er inngått med den hensikt å løpe til forfall. På basis av dette har Møller Mobility Group valgt å sikringsbokføre avtalene hvilket medfører at løpende endring i markedsverdi ikke føres over resultatet. Pr balansedagen er markedsverdien av kontrakten positiv med 1,4 millioner kroner.

Kredittrisiko

En vesentlig del av konsernets omsetning er kontantbasert. Det vil imidlertid være kredittrisiko knyttet til salg fra importørvirksomheten til eksterne forhandlere og i de tilfellene det selges biler eller verkstedtjenester på kreditt. Risikoen søkes sikret med stramme kredittrutiner og tett oppfølging av utestående kundefordringer. Historisk har tap på krav vært lave.

Likviditetsrisiko

Konsernet opererer i en syklisk bransje med relativt store svingninger i arbeidskapitalen. Det er derfor risiko knyttet til kortsiktig tilgang på likviditet. Dette er sikret ved å ha en fleksibel kommitert rammefinansiering på 1 000 millioner kroner hvor trekk reguleres løpende ut fra behov.

Gjenkjøpsavtaler

Konsernet har risiko knyttet til gjenkjøpsavtaler. Samlede gjenkjøpsforpliktelser er 7 milliarder kroner pr 31.12.2017. Risikoen er knyttet til fremtidig markedspris for brukte biler. Risikoen søkes sikret ved gitte rutiner for inngåelse av avtaler og tilbakelevering av bilene. Det foretas løpende vurdering av forpliktelsene og det foretas avsetning til eventuelle forventede tap.

Note 19 - Skatter**Skatt i resultatregnskapet**

	2017	2016
Resultat før skattekostnad	1 121	1 180
Betalbar skatt Norge	232	284
Betalbar skatt utlandet	29	20
Skatt på avgitt konsenbidrag	7	2
Sum betalbar skatt	267	306
Endring i utsatt skatt	(17)	(48)
Effekt av endret skattesats i Norge fra 24-23 %	10	9
Skattekostnad	260	268
Årsresultat	861	912
Effektiv skattesats	23,2 %	22,7 %
23 % av resultat før skattekostnad (24 % i 2016)	269	295
Faktisk skattekostnad	260	268
Avvik skattekostnad	9	27
<i>Avviket utgjør:</i>		
Permanente forskjeller (inkludiv skattefrie gevinster og utbytter)	3	6
Resultat i tilknyttet selskap	(28)	(31)
Avskrivning goodwill /merverdi bygg	2	3
Utenlandske selskap (lavere skattesats)	5	(9)
Effekt av endret skatteprosent i Norge	10	9
For lite/for mye beregnet skatt tidligere år	-	(5)
Sum	(9)	(27)

Skatt i balansen

Ved beregning av utsatt skatt er det tatt hensyn til følgende midlertidige forskjeller	2017	2016
Kunder og andre fordringer	6	6
Varebeholdninger	276	285
Varige driftsmidler	(74)	(48)
Kortsiktig og langsiktig gjeld	739	691
Pensjoner	16	15
Underskudd til fremføring	-	18
Latent utbytteskatt - Estland	(61)	(57)
Sum grunnlag utsatt skatt	903	908

Norge 23 %	240	223
Sverige 22 %	(18)	(11)
Litauen og Latvia 15 %	1	13
Estland 20 %	(13)	(11)
Netto utsatt skatt	210	214

Balanseført utsatt skattefordel	243	238
Balanseført utsatt skatt gjeld	(33)	(24)
Balanseført netto utsatt skatt	210	214

Utsatt skatt er i balansen medtatt netto innen de ulike skattekonsern.

Endring utsatt skatt i balansen fremkommer som følger:

Utsatt skatt 01.01	214	180
Tilgang /avgang kjøpte /solgte selskap	1	1
Utsatt skatt vedrørende internfortjeneste på tilknyttet selskap i år *	(13)	(16)
Årets resultatførte endring utsatt skatt	7	38
Betalt skatt på utbytte fra Estland	2	10
Utsatt skatt netto 31.12	210	213

* Utsatt skatt vedrørende internfortjeneste TS - balanseføres som del av investeringen.

Betalbar skatt balanse fremkommer som følger:

Betalbar skatt i resultatet	267	306
Forskuddsbetalt skatt utlandet	(23)	(11)
Skatt på avgitt konsenbidrag	(7)	(2)
Skyldig betalbar skatt	238	293

I 2017 var inntektsskatt i Norge, Sverige, Litauen og Latvia henholdsvis 24, 22, 15 og 15 prosent. Fra 2018 er skattesatsen i Norge endret til 23 prosent. Estland har ikke inntektsskatt, men utbytteskatt. Det er avsatt latent skatt for utbytte.

Note 20 - Betydelige transaksjoner i regnskapsåret

Transaksjoner i 2017

Møller Mobility Group har ikke hatt noen betydelige transaksjoner i 2017.

Transaksjoner i 2016

Møller Mobility Group har pr 20.10.2016 kjøpt 100 prosent av aksjene i Orkdal Bil AS og Orkdal Eiendom AS, samt 52 % av aksjene i Bilsenteret Bjugn AS.

Transaksjonen hadde følgende effekt på konsernregnskapet pr 31.12.16:

	Kjøp	Merverdi	Sum
Kontanter	12		12
Kundefordringer	8		8
Driftsmidler	37	17	54
Varebeholdning	34		34
Andre eiendeler	2		2
Leverandørgjeld	(12)		(12)
Annen rentefri gjeld	(17)		(17)
Rentebærende gjeld	(27)		(27)
Netto identifiserbare eiendeler	38	17	55
Goodwill		2	2
Salgssum	38	19	57
Betalt i kontanter			57
Overtatte kontanter			12
Netto kontanter ut			45

Resultatregnskap

<i>(Beløp i MNOK)</i>	Note	2017	2016
DRIFTSINNTEKTER			
Andre driftsinntekter		36	37
Sum driftsinntekter		36	37
DRIFTSKOSTNADER			
Lønns- og andre personalkostnader	1	77	62
Av- og nedskrivninger	4	5	5
Andre driftskostnader		38	34
Sum driftskostnader		120	101
DRIFTSRESULTAT		(85)	(64)
FINANSPOSTER			
Inntekter på investering i datterselskaper	2	828	890
Renteinntekter fra foretak i samme konsern		31	28
Andre finansinntekter	3	30	36
Rentekostnader fra foretak i samme konsern		(3)	-
Andre finanskostnader	3	(56)	(53)
Sum finansposter		831	901
RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		746	837
Skatter	14	156	211
ÅRSRESULTAT		589	626
<i>Forslag til disponering i Møller Mobility Group AS:</i>			
Avgitt konsernbidrag etter skatt		(22)	(7)
Avsatt utbytte		(178)	(158)
Overført til /(fra) annen egenkapital		(389)	(461)
Disponert		(589)	(626)
Tilleggsutbytte besluttet før generalforsamlingsdato		(400)	(390)
Fra annen egenkapital		400	390

Eiendeler

<i>(Beløp i MNOK)</i>	Note	2017	2016
EIENDELER			
Immaterielle eiendeler	4	11	13
Sum immaterielle eiendeler		11	13
Varige driftsmidler			
	4	30	24
Investeringer i datterselskap	5	598	558
Investeringer i tilknyttede selskap	6	644	571
Investeringer i aksjer og andeler		1	1
Fordringer til konsernselskap	8	1 331	1 220
Andre fordringer		5	6
Sum finansielle anleggsmidler		2 579	2 355
SUM ANLEGGSMIDLER		2 620	2 391
Andre fordringer		7	7
Fordringer på konsernselskap	8	752	891
Sum fordringer		760	898
Bankinnskudd og kontanter	10	703	7
SUM OMLØPSMIDLER		1 462	905
SUM EIENDELER		4 083	3 296

Egenkapital og gjeld

(Beløp i MNOK)	Note	2017	2016
EGENKAPITAL			
Aksjekapital		48	48
Annen innskutt egenkapital		1	1
Annen egenkapital		1 884	1 901
SUM EGENKAPITAL	12	1 933	1 950
GJELD			
Pensjonsforpliktelser	7	2	1
Sum avsetninger for forpliktelser		2	1
Obligasjonslån		797	597
Gjeld til konsernselskaper	8	907	20
Annen langsiktig gjeld		17	16
Sum langsiktig gjeld		1 721	632
Gjeld til kredittinstitusjoner		-	300
Leverandørgjeld		5	4
Betalbar skatt	14	141	205
Skyldige offentlige avgifter		3	4
Utbytte og konsernbidrag	8	207	167
Annen kortsiktig gjeld		29	24
Gjeld til konsernselskaper	8	42	9
Sum kortsiktig gjeld		426	713
SUM GJELD		2 150	1 346
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		4 083	3 296

I styret i Møller Mobility Group AS
Oslo, 26. april 2018

Harald A. Møller
Styreleder

Øyvind Schage Førde
Styremedlem

Jon Morten Møller
Styremedlem

Jacob Schram
Styremedlem

Kristin Solheim Genton
Styremedlem

Jan Tellef Thorleifsson
Styremedlem

Terje Male
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

(Beløp i MNOK)	2017	2016
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
Ordinært resultat før skattekostnad	746	837
Inntektsført utbytte/konsemdbidrag	2 (828)	(890)
Gevinst ved salg av anleggsmidler og aksjer	1	-
Avskrivninger	4 5	5
Periodens betalte skatter	(205)	(1)
Endring kundefordringer og leverandører	1	3
Endring konsemdfordringer/gjeld	759	(79)
Endring andre poster	-	14
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	478	(111)
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
Investert i varige driftsmidler	(19)	(14)
Salg varige driftsmidler	8	9
Investert i datterselskap	(11)	-
Kapitalinnskudd i TS -andeler	(74)	-
Mottatt utbytte/konsemdbidrag	986	631
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	892	627
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Avgitt konsemdbidrag	(17)	(18)
Avgitt utbytte	(158)	(351)
Tilleggsutbytte	(400)	(390)
Ut/innbetaling fra private på langsiktige innlån	1	4
Opptak/nedbetaling av langsiktig gjeld	(100)	298
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	(673)	(457)
Netto endring i likvider gjennom året	696	58
Likviditetsbeholdning 01.01	7	(52)
Likviditetsbeholdning 31.12	703	7
Spesifikasjon av likviditetsbeholdning 31.12:		
Betalingsmidler	10 703	7
Likviditetsbeholdning 31.12	703	7

Noter

Alle tall i millioner kroner.

Note 1 - Lønns- og andre personalkostnader

	2017	2016
Lønninger	53	48
Arbeidsgiveravgift	8	7
Pensjonskostnader	2	2
Andre personalkostnader	12	5
Sum lønns- og andre personalkostnader	77	62
Gjennomsnittlig antall ansatte	25	23
Lån til ansatte	1	1

Lån til ansatte gjelder i vesentlig grad rentebærende billån hvor selskapet har pant i bil. Renter på lånet er 2,5 prosent. For informasjon om ytelser til ledende personer, inklusiv lønn til administrerende direktør i Møller Mobility Group AS, se note 2 i konsernregnskapet.

Godtgjørelse til revisor i 2017 er 412 900 kroner for revisjon og 603 060 kroner for revisjonsrelatert bistand. Alle beløp er oppgitt ekskl. mva.

Note 2 - Inntekter på investeringer i datterselskaper

	2017	2016
Harald A. Møller AS	610	620
Møller Bil AS	122	270
SE Møller Baltic Import	47	-
Møller Bil Holding AB	49	-
Sum inntekter på investeringer i datterselskaper	828	890

Note 3 - Andre finansinntekter og finanskostnader

	2017	2016
Valutagevinst	28	34
Andre finansinntekter	2	2
Sum andre finansinntekter	30	36
Valutatap	32	33
Andre finanskostnader	24	20
Sum andre finanskostnader	56	53

Note 4 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

	Varige driftsmidler*	Immaterielle eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01	26	16	42
Tilgang	19	-	19
Avgang	(12)	-	(12)
Anskaffelseskost 31.12	33	16	49
Akkumulerte avskrivninger 01.01	2	3	5
Årets av- og nedskrivning	3	2	5
Avgang	(2)	-	(2)
Avskrevet 31.12	3	5	8
Bokført verdi 31.12	30	11	41
Lineær avskrivningsplan	3-7 år	3-10 år	

* Biler, inventar og innredning

Note 5 - Investeringer i datterselskap

	Forretnings- kontor	Eier- / stemme andel	Egenkapital 31.12.2017	Årsresultat 2017*	Bokført verdi
Selskapets navn					
Harald A. Møller AS	Oslo	100 %	431	653	330
Møller Bil AS	Oslo	100 %	503	197	109
Møller IT AS	Oslo	100 %	108	(30)	51
Møller Bil Holding AB	Oslo	100 %	112	(6)	87
Møller Synergi AS	Oslo	100 %	4	-	9
Møller Bil Klargjøring AS	Oslo	100 %	11	1	12
Sum investeringer i datterselskap			1 169	815	598

* Inkluderer mottatt aksjeutbytte / konsernbidrag fra datterselskap på totalt 192 millioner kroner.

Tabellen over viser kun aksjer eiet direkte av Møller Mobility Group AS. Samlet består konsernet av 41 selskaper direkte og indirekte eiet av Møller Mobility Group AS.

Note 6 - Investeringer i tilknyttede selskap

	Stemme- andel / eierandel	EK i selskapet 31.12.2017	Resultat etter skatt 2017	Bokført verdi 31.12.2017
Selskapets navn				
Volkswagen Møller Bilfinans AS, Oslo	49,0 %	2 373	117	644
Sum investeringer i tilknyttede selskap		2 373	117	644

Andel av resultat er ikke innarbeidet i selskapsregnskapet, kun i konsernregnskapet til Møller Mobility Group.

Note 7 - Pensjoner

Selskapet har i dag en innskuddspensjonsordning som er tilpasset ny lov om innskuddspensjon. Innskuddspensjonen dekkes av bedriften ved løpende innbetaling til forsikringsselskap og selskapet har ingen forpliktelser utover dette.

Selskapet er tilsluttet AFP-ordningen gjennom LO/NHO. Ny AFP-ordning er en ytelsesbasert flerforetaksordning, og siden midlene ikke kan henføres til hvert enkelt medlem, blir ordningen regnskapsmessig behandlet som en innskuddsordning, og fremtidig forpliktelse blir dermed ikke balanseført.

Det som gjenstår av pensjonsforpliktelse i balansen gjelder noen få usikrede driftspensjoner.

Pensjonskostnad	2017	2016
Innskuddspensjon	2	2
Pensjonskostnader	2	2
Balanseført pensjonsforpliktelse		
Beregnete pensjonsforpliktelser	(2)	(1)
Netto balanseført pensjonsforpliktelse	(2)	(1)
Antall personer omfattet av alle pensjonsordningene	27	24
Økonomiske forutsetninger		
Avkastning på pensjonsmidler	0,0 %	0,0 %
Diskonteringsrente	2,3 %	2,1 %
Årlig lønnsvekst / årlig G-regulering	0,0 %	2,3 %

Alle pensjonsforpliktelser er inklusiv arbeidsgiveravgift.

Note 8 - Mellomværende med selskaper i Aars konsernet

	2017	2016
Møller Bil Norge	1 179	1 099
Harald A. Møller	14	-
Møller Bil Sverige	126	113
Møller Auto Baltic	12	9
Sum langsiktige fordringer	1 331	1 220

Fordringen består av driftskapital, samt lån til konsernselskap (konsernkontoordning). Fordringene er langsiktig finansiering av datterselskaper og har ingen bestemt nedbetalingsstruktur. Postene må i sin helhet anses å løpe ut over ett år etter regnskapsårets slutt.

	2017	2016
Bankinnskudd i datterselskap (konsernkontoordning)	907	20
Sum langsiktig gjeld	907	20

	2017	2016
Fordringer på konsernselskap - utbytte / konsernbidrag	732	890
Kundefordringer konsern	2	1
Andre fordringer konsern	19	-
Sum kortsiktige fordringer	752	891

	2017	2016
Skyldig konsernbidrag	29	9
Utbytte	178	158
Sum skyldig konsernbidrag og utbytte	207	167

	2017	2016
Konsernbidrag til selskap i samme konsern	38	8
Leverandørgjeld konsern	4	1
Sum kortsiktig gjeld til konsernselskap	42	9

Note 9 - Nærstående parter

Selskap	Selskapsforhold	Transaksjonsart	2017	2016
Alle datterselskap	Datter	Finansinntekter	31	28
Alle datterselskap	Datter	Salg av HR, IMS og administrasjonstjenester	26	26
Sum salg			57	53

			2017	2016
Alle datterselskap	Datter	Finanskostnader	3	-
Møller Synergi AS	Datter	Kjøp av regnskapstjenester med mer	1	1
Harald A. Møller AS	Datter	Kjøp av IT-, telefoni-, sentralbordtjenester	2	2
Møller Bil AS	Datter	Kjøp av aksjer i datterselskap	11	-
Sum kjøp			5	1

Note 10 - Bankinnskudd

Møller Mobility Group AS har bankinnskudd på 703 millioner kroner. Selskapet har stillet garanti for skyldig skattetrekk i datterselskapene for 115 millioner kroner.

Note 11 - Garantiansvar og forpliktelser

Garantiansvar	2017	2016
Engangsavgift, Tollregion Oslo og Akershus	135	135
Skattetrekk	115	111
Ansatte	8	5
Datterselskaper av Møller Mobility Group AS i Baltikum	133	124

Garantien for ansatte gjelder aksjonærer i Møller MI AS som har lån i Nordea som utgjør 8 millioner kroner pr 31.12.2017. Garantien er sikret med pant i aksjer. Øvrige garantier gjelder for datterselskaper.

Note 12 - Egenkapital

	Aksje- kapital	Annen innsk. egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.17	48	1	1 901	1 950
Avgitt konsernbidrag	-	-	(22)	(22)
Tilleggsutbytte	-	-	(400)	(400)
Årets resultat	-	-	589	589
Valutasikring av egenkapital i utenlandske datterselskap	-	-	(6)	(6)
Avsatt til utbytte	-	-	(178)	(178)
Egenkapital 31.12.17	48	1	1 884	1 933

	Aksje- kapital	Annen innsk. egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.16	48	1	1 830	1 879
Avgitt konsernbidrag	-	-	(7)	(7)
Tilleggsutbytte	-	-	(390)	(390)
Årets resultat	-	-	626	626
Avsatt til utbytte	-	-	(158)	(158)
Egenkapital 31.12.16	48	1	1 901	1 950

For informasjon om aksjekapital og aksjonærinformasjon, se note 13 i konsernregnskapet.

Note 13 - Gjeld, finansiering og finansiell risiko

Kortsiktig gjeld	2017	2016
Trekk på kommitert låneramme	-	300
Sum kortsiktig rentebærende gjeld	0	300
Langsiktig gjeld		
Obligasjonslån	800	600
Tilretteleggingskostnad	(3)	(3)
Sum obligasjonslån	797	597
Annen langsiktig rentebærende gjeld	17	16
Gjeld til Møller Mobility Group konsern	907	20
Sum langsiktig rentebærende gjeld	1 721	632
Forfall		
Forfall under 2 år	-	300
Forfall mellom 2 og 5 år	1 721	632
Sum	1 721	932
Nøkkeltall		
Ubenyttede kommitterte lånerammer	1 168	860

Møller Mobility Group AS er Møller Mobility Group konsernets internbank.

Note 14 - Skatter

Skatt i resultatregnskapet

	2017	2016
Resultat før skattekostnad	746	837
Betalbar skatt Norge	150	207
Feil fra tidligere år	-	1
Skatt på avgitt konsenbidrag	7	2
Sum betalbar skatt	157	210
Endring i utsatt skatt	-	1
Skattekostnad	157	211
Årsresultat	589	626
Effektiv skattesats	21,0 %	25,2 %
24 % av resultat før skattekostnad	179	209
Faktisk skattekostnad	157	211
Avvik skattekostnad	22	(2)
<i>Avviket utgjør:</i>		
Permanente forskjeller	(22)	(2)
Gevinst, tap aksjer og utbytte	-	-
Sum	(22)	(2)

Skatt i balansen

Ved beregning av utsatt skatt er det tatt hensyn til følgende midlertidige forskjeller	2017	2016
Varige driftsmidler	4	4
Urealisert agio terminkontrakter	(5)	(3)
Amortiserte lånekostnader	3	-
Pensjon	(2)	-
Sum grunnlag utsatt skatt	0	1

Norge 23 %	-	-
Netto utsatt skatt	0	0

Endring utsatt skatt i balansen fremkommer som følger:

Utsatt skatt 01.01	-	1
Årets endring utsatt skatt	-	(1)
Utsatt skatt netto 31.12	0	0

Betalbar skatt balanse fremkommer som følger

Betalbar skatt i resultatet	156	210
Feil fra tidligere år	-	(1)
Skatt på avgitt konsernbidrag	(16)	(4)
Skyldig betalbar skatt	(141)	(205)

I 2017 var inntektsskatten 24 prosent. Denne er endret til 23 prosent fra 2018.

Revisors beretning

Til generalforsamlingen i Møller Mobility Group AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Møller Mobility Group AS' årsregnskap som viser et overskudd i selskapsregnskapet på mkr 589 og et overskudd i konsernregnskapet på mkr 861. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Møller Mobility Group AS per 31. desember 2017 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Møller Mobility Group AS per 31. desember 2017 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, redegjørelsen om samfunnsansvar og oppstilling over nøkkeltall, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - Møller Mobility Group AS

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilberlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utover vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstryking av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

Uavhengig revisors beretning - Møller Mobility Group AS

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

(3)

Uavhengig revisors beretning - Møller Mobility Group AS

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets og konsernets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 26. april 2018
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Fraurud
Statsautorisert revisor

(4)

Møller Mobility Group

Samfunnsrapport 2017

Paul Hegna
Direktør Konserninformasjon
og Samfunn

Vårt bærekraftige samfunnsoppdrag

Eierselskapet Aars og Møller Mobility Group gjennomførte høsten 2016 en interessent- og vesentlighetsanalyse der hensikten var å klargjøre en strategisk ramme for samfunnsoppdraget.

Følgende samfunnsstrategiske innsatsområder ble prioritert:

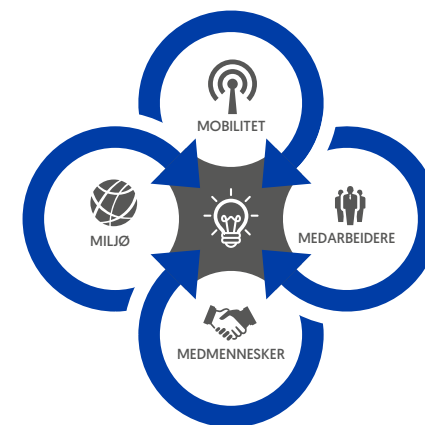
- Møller Mobility Groups verdigrunnlag og kultur
- Energismart mobilitet og tilhørende infrastruktur
- Likestilling, mangfold, inkludering og utvikling
- Integrering og tiltak for de som faller utenfor arbeidsmarkedet

Disse fire områdene ble senere omformet til tre tydelige ambisjoner:

- Være anerkjent for våre bidrag til en grønnere hverdag
- Ta en sentral rolle innenfor urbane, smarte MOBILITETSLØSNINGER og bykonsepter
- Være kjent som et initiativrikt selskap som bryr seg om sine MEDARBEIDERE og MEDMENNESKER

Det er disse områdene som danner utgangspunktet for vårt samfunnsoppdrag og som senere er blitt konkretisert og strategiforankret innen de fire M'ene: **Medmenneske, Miljø, Medarbeidere og Mobilitet**. Innenfor hvert område er det blitt utarbeidet tiltak med tidsplaner som samlet sett viser våre ambisjoner.

Vår overordnede ambisjon er at samfunnsoppdraget skal være en integrert del av hvordan vi driver langsiktig, lønnsom forretning i alle våre virksomheter. Samtidig har vi et ansvar for å bidra til en bærekraftig utvikling. Dette er grunnen til at vi har valgt å kalle vårt engasjement «et bærekraftig samfunnsoppdrag».

«Vår ambisjon er at vårt samfunnsoppdrag skal være en integrert del av hvordan vi driver langsiktig, lønnsom forretning i alle våre virksomheter.»

«Forpliktende
samfunnsansvar med
fire perspektiv»

Miljø

Møller Mobility Group skal være en ressurs på bil- og miljøspørsmål, legge til rette for at kundene kan foreta gode miljøvalg og være ledende på ladbare biler.

Elbilmarkedet og markedet for ladbare hybrid-biler i Norge har på bare tre år gått fra å være et nisjemarked til å bli en svært betydningsfull del av nybilmarkedet. Møller Mobility Group har aldri hatt en bedre posisjon i Norge og er den ledende aktøren på området. Vi oppfyller med det den ambisjonen vi har satt oss.

Volkswagen Group har lansert bilindustriens mest ambisiøse elektrifiseringsinitiativ med «Roadmap E». Dette innebærer blant annet at konsernets merkevarer skal lansere 80 elektriske modeller innen 2025. Av disse vil rundt 50 være helelektriske, mens 30 vil være ladbare hybrider. Elektrifiseringsinitiativet «Roadmap E» vil gjøre at Volkswagen også har elektriske utgaver av hele sin modellportefølje innen senest 2030. Det er derfor vår klare ambisjon også fremover å være ledende på området.

Ladbart salg: Andel ladbare biler (elektriske og plug-in hybrider) av totalt registrerte nye biler personbiler: Tett opptil 39 % [29 %]

Våre merker: Volkswagens elektriske biler hadde i 2017 en markedsandel på 22,7 %.

Volkswagen og Audi hadde totalt til sammen 25,9 % andel av alle solgte ladbare hybrider.

CO₂-utslipp: I 2017 slapp nyregistrerte personbiler ut 82 g CO₂/km i snitt i Norge. Dette er elleve gram lavere enn i 2016. Det gjennomsnittlige CO₂-utslippet har blitt redusert med 41 g/km de siste fem årene og med 76 g/km på ti år.

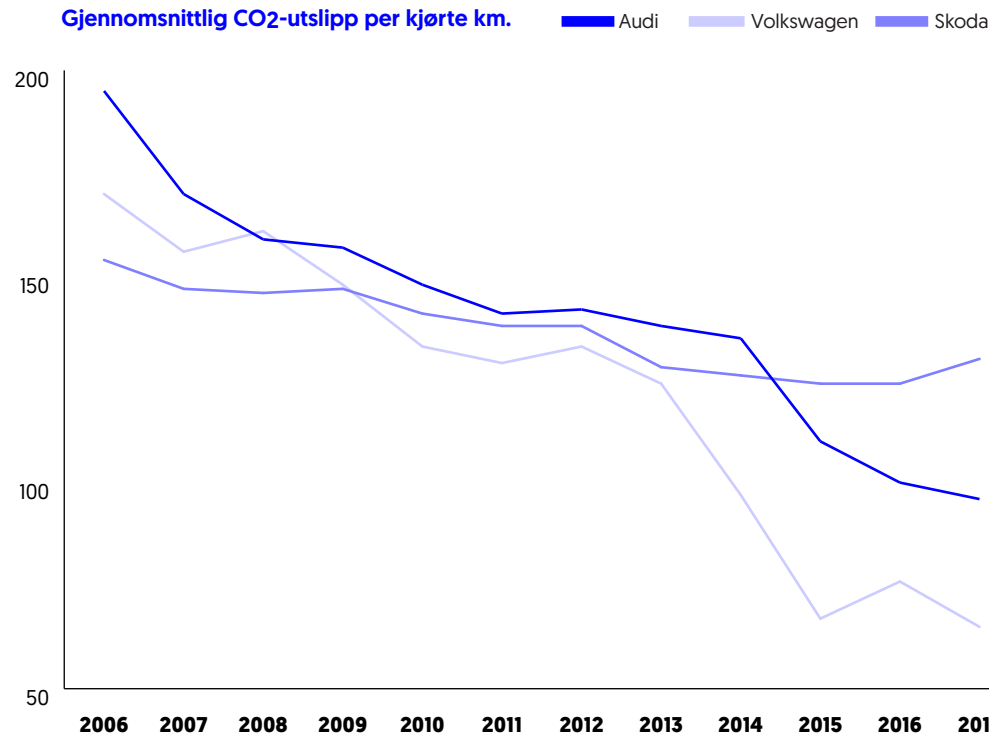
I 2017 hadde vi den høyeste elbilandelen i historien: 20,8 % i 2017 [27,5 % i desember]. [Kilde: ofv].

Over halvparten av salget av Volkswagen personbiler i 2017 var ladbare biler.

CO₂-utslipp våre merker, personbiler: Volkswagen 65 g CO₂/km [76 g] Audi 96 g CO₂/km [100 g] ŠKODA 130 g CO₂/km [124 g]

Gjennomsnittlig CO₂-utslipp per kjørte km.

Møller Bil Klargjøring

Møller Bil Klargjøring har som hovedoppgaver utstyrsmontering og teknisk og kosmetisk klargjøring av alle bilene som ankommer landet. Selskapet utfører oppdrag for alle 42 forhandlere i Møller Mobility Group, samt ut fra enkelte storkundeavtaler via Harald A. Møller. I 2009 investerte Møller Bil Klargjøring i et nytt vaske- og klargjøringsanlegg. Før denne investeringen lå vannforbruket per bil på ca 180 liter. Nå er vannforbruket per klargjort bil på 26 liter. Kjemiforbruket har i samme periode blitt redusert fra 1,9 liter per bil i snitt til dagens nivå på 0,8 liter. Møller Bil Klargjøring er også Miljøfyrtårn-sertifisert.

I 2017 klargjorde de 27 500 biler som utgjør 120 biler i snitt pr. dag med en ledetid på 2 dager.

Avfall – gjenvinning av biler – 2017

Den norske bilbransjen har gjennom Autoretur utviklet et svært godt verktøy for innsamling og gjenvinning av vrakede biler. Autoretur har gjenvunnet 143.664 kjøretøy i 2017, og mer enn 97 % av bilenes vekt blir gjenvunnet ved mate-

rial-/energigjenvinning og ombruk av deler. Det er bilimportørene som har ansvar for innsamling og gjenvinning av kasserte kjøretøy.

Autoretur-ordningen skal sikre forsvarlig gjenvinning og resirkulering av kasserte biler. Dette er viktig for å redusere CO₂-utslippet og utslipp av miljøgifter og for å øke gjenbruk av metaller som er en begrenset ressurs. Autoretur-ordningen sparte samfunnet for 220 000 tonn CO₂-utslipp i 2016. Dette tilsvarer drøyt 1,5 milliard kjøretøy-km, eller omtrent 98 000 bilers årlige utslipp med en årlig kjørelengde på 15.000 kilometer (ref. miljøregnskapet fra Samfunnsøkonomisk Analyse AS). Autoretur sørger også for at tungmetaller som bly, kadmium og kvikksølv behandles forsvarlig.

I 2017 ble det innlevert 141.153 kjøretøyer for vraking i Norge. Totalt ble 180.884 tonn avfall behandlet. Av dette ble 145.030 tonn materialgjenvunnet (80,7 prosent), 19.876 tonn energigjenvunnet (11,0 prosent) og 9.924 tonn gjenbrukt (5,5 prosent). Dette betyr at 97,2 prosent av bilenes vekt ble gjenvunnet og kun 2,8 prosent gikk til deponi i 2017.

I gjennomsnitt gjenvinnes ca. 914 kg metaller fra en vraket bil. Autoreturs miljøregnskap for 2017 var ikke klart før i april 2018, etter fristen for denne rapporten. Det er Miljødirektoratet som kontrollerer Autoretur. (Kilde: Autoretur)

Avfallshåndtering, Norge

Møller Mobility Group har en avtale med Ragnsells om avfallshåndtering. Tallene viser en total avfallsmengde og sorteringsgrad på linje med 2016.

Resultatet fra 2017-opptelling av søppel, skrot og gjenvinnbare ressurser:

- Total avfallsmengde: 3.430 tonn
- Sorteringsgrad: 78 %

De største fraksjonene er:

- > Olje og drivstoff: 22 %
- > Metaller: 17 %
- > Papp og papir: 15 %
- > Trevirke: 5 %
- > Plastemballasje: 4 %

Avfallshåndtering Sverige

Sverige sorterer over 60 % av alt sitt ikke-farlig avfall i løpet av året, som også var målet. Den totale mengden ikke-farlig avfall var 605.44 tonn for hele 2017. Virksomheten har redusert utslippene med 515,2 CO₂ takket være resirkulering. 92% av alle faste ansatte har tatt miljøkortet, en interaktiv miljøutdanning tilpasset selskaper og organisasjoner.

Avfallshåndtering Baltikum

Forhandlerne i Baltikum følger de krav til avfallshåndtering og rapportering som kreves i Litauen, Estland og Latvia. Det innebærer at alle forhandlere har prosedyrer for avfallshåndtering og også har inngått avtaler med selskaper som utnytter avfallet. Dette gjelder også farlig avfall som batterier og dekk. Det er ennå ikke etablert noen sentral form for rapportering i Møller Mobility Group rundt dette.

TEMPERATURKORRIGERT FORBRUK STATISTIKK / FORBRUK PR KVADRATMETER (kWh/m²)

Norge	2013	2014	2015	2016	2017
Spesifikt forbruk temperaturkorrigert	218	212	205	217	212
Endring		-6	-7	12	-5

Sverige (eks. Uppsala)	2013	2014	2015	2016	2017
Spesifikt forbruk temperaturkorrigert	186	190	183	189	163
Endring		4	-8	7	-26
Uppsala	417	379	382	469	442
		-39	3	86	-27

Baltikum	2013	2014	2015	2016	2017
Spesifikt forbruk temperaturkorrigert	278	272	248	251	217
Endring		-6	-24	3	-34

Energiledelse i Møller Mobility Group

Miljøhensyn er godt forankret i konsernet og betydelige ressurser er satt inn for å redusere energibruk og dermed miljøavtrykk. En ordning med aktiv energioppfølging av alle anlegg søker å komme negative energiavvik til livs gjennom en tidlig innsats. Tiltak vurderes i et samarbeid mellom lokale ledere/driftspersonell og sentralisert innleid kompetanse. I 2017 er ordningen utvidet ved at den sentrale kompetansen også har fått tilgang til SD-anlegg på noen bygg og dermed kan foreta justeringer på en mer effektiv måte. Innsatsen i Norge har oppnådd god støtte fra det statlige energifondet Enova.

Det erfares at energibruk i større grad enn tidligere henger sammen med aktivitetsnivået i anleggene. Dette gjelder særlig for skadesentrene, men også energi til lading av el-biler er økende. Et energiregnskap må derfor i fremtiden forventes å ta større hensyn til og kunne rapportere slike formål. Møller Bils aktive energioppfølging omfatter 56 bygg i Norge, 17 bygg i Sverige og i Baltikum 14 bygg.

Energisparing i Norge

Et fireårig enøk-prosjekt som omfattet 51 anlegg i Norge ble avsluttet pr. 31.12.2017. Det er bokført investeringer på totalt NOK 15,6 mill. Herav ventes utbetalt et støttebeløp fra Enova på NOK 4,4 mill. Samlet nedgang i energibruk er i perioden målt til 8,6 millioner kWh, mens tilsvarende temperaturskorrigerte besparelse er på 4,6 millioner kWh. Samlet sett har prosjektet dermed gitt en kapitaltilgang for konsernet i størrelsesorden NOK 10 mill. i tillegg til den positive miljøgevinsten.

For 2017 er det registrert en temperaturkorrigert besparelse på totalt 800.000 kWh i forhold til nivået i 2016. Endringen i energibruk er svært ujevnt fordelt mellom anleggene. Den samlede besparelsen i anlegg som har redusert sitt energiforbruk er kalkulert til 1.500.000 kWh, mens øvrige har hatt en økning på 700.000 kWh. Ett enkelt anlegg har redusert energibruken med hele 46% fra 2016 til 2017. I det videre arbeidet vil innsatsen bli innrettet mot å forklare og å jevne ut disse forskjellene, samtidig som de mest energi-

effektive anleggene søkes holdt på sitt lave nivå.

Energisparing i Sverige

Energioppfølgingen i Sverige er utført med større innsats fra lokale driftsteknikere som ambulerer mellom anleggene. I det årlige planmøtet har en foretatt analyser av samtlige anlegg og satt opp tiltakslistene med basis i dette. Videre innsats er gjort i samarbeid med innleid sentral kompetanse etter behov.

Gjennomsnittlig spesifikt energibruk er målt til 163 kWh/kvadratmeter når anlegget i Uppsala holdes utenfor. Anlegget i Uppsala er av eldre type og innehar blant annet et energikrevende skadeverksted. Spesifikk energibruk for Uppsala er for seg selv beregnet til 442 kWh/kvadratmeter. Ettersom tilsvarende indeks for anleggene i Norge for 2017 er på 212 kWh/kvadratmeter kan en konkludere med at anleggene i Sverige, bortsett fra Uppsala, drives rimelig godt energimessig. De individuelle indeksene er imidlertid, som i Norge, ganske store. Med en variasjon

mellom 140 og 442 kWh/kvadratmeter vil en også her sette inn størst innsats mot verstingene samtidig som de beste holdes på sitt lave nivå.

Anleggene i Örebro og Västerås er fortsatt under ombygging, og energioppfølgingen har dermed vært sterkere engasjert i energieffektive løsninger for byggefasen.

Energisparing i Baltikum

Energistatistikken omfatter 10 av 14 forhandlere. Forhandlerne i Vilnius er utelatt fra statistikken grunnet dårlig datagrunnlag. Energisparing i Baltikum har oppnådd gode resultater med enkle midler. Oppgaven fremover blir å holde nivået. En vil også øke innsatsen innenfor automatisk innhenting av data til energistatistikken slik at denne kan fremstå som fullverdig for alle anlegg.

FNs bærekraftsmål skal være verdens felles arbeidsplan for samfunnsutvikling og et grunnlag for prioritert innsats de neste 15 årene. Det er i alt 17 ulike mål med en rekke underpunkter. Volkswagen AG har forpliktet til disse målene, og for Møller Mobility Groups del er det 4 mål som er spesielt relevante.

FNs bærekraftsmål 13: «Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem.»

«I 2025 tror vi alle konsernets personbiler vil være nullutslippsbiler»

Terje Male, konsernsjef

> Ladbart salg

Over halvparten av salget av Volkswagens personbiler var ladbare i 2017

> Nullutslipp 2025

Møller Mobility Group har som ambisjon at alle konsernets solgte nye personbiler skal være utslippsfrie i 2025.

> Aktive bygg

Møller Bil har nå aktiv energioppfølging hos alle forhandlere, både i Norge, Sverige og i Baltikum. I Norge er det 56 bygg som følges opp, i Sverige 17 bygg og i Baltikum 14 bygg.

Mobilitet

I 2017 skiftet vi navn til Møller Mobility Group. Det er ikke tilfeldig. Navnestrategien bak Møller Mobility Group er forankret i strategien om at vi i fremtiden må være en offensiv tjenesteleverandør av smarte mobilitetsløsninger så vel som av fysiske produkter.

Mobilitet er på kort tid blitt en del av Volkswagen AGs og vår egen strategi og vi skal ta en sentral posisjon innenfor urbane, smarte mobilitetsløsninger og bykonsepter. I Møller Mobility Group forbereder vi oss på å erstatte mer enn 30 prosent av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. En viktig driver bak dette er klimamålene. Norge har sluttet seg til Paris-avtalen og må derfor gjennomføre en nødvendig og fremtidsrettet omstilling av transportsektoren for å få ned våre klimagassutslipp. Enkelt sagt må vi bruke det vi har mye smartere enn vi gjør i dag. Derfor er nye og energieffektive mobilitetsløsninger også en del av vårt samfunnsoppdrag.

Gjøre ting på egen hånd og sammen med andre

Møller Mobility Group kommer til å gjøre store investeringer innen nye mobilitetstjenester for å lære og for å posisjonere oss for å utvikle framtidens mobilitetsløsninger. Vi kommer til å lansere egne tjenester, men selv om vi har kunnskap og kompetanse som vil være

viktig for å finne fremtidens gode løsninger, kommer vi ikke til å finne alle løsningene selv. Vi har derfor, sammen med våre eiere i Aars og menneskene i StartupLab, tatt initiativ til å etablere MobilityLab. Her er også andre, store aktører, med som Circle K, Telenor, Posten, If, NSB, Transportøkonomisk Institutt og Oslo Kommune.

Målsettingen med prosjektet er å sørge for flere vekstkraftige teknologibedrifter som bidrar til løsninger på fremtidens formidable transportutfordringer, både når det gjelder å forflytte varer og mennesker, dessuten å skape nye norske arbeidsplasser og nye løsninger for mobilitet som kan gi store samfunnsøkonomiske gevinster. MobilityLab har som ambisjon å være en viktig arena for at vi skal lykkes på dette området.

Bildeling

Vi har også lansert bildelingstjenesten Hyre, en tjeneste som gjennom en digital nøkkel tilrettelegger for at kundene enkelt kan dele bilen med andre når de ikke bruker den selv. Hyre

gir trygg og enkel tilgang til å leie bil gjennom en mobilapplikasjon med automatisk avregning av bompenger og drivstofforbruk. Vi har pilotert Hyre i avgrensede områder av Oslo og vil markedsføre og rulle ut tjenesten bredere etter å ha høstet brukererfaringer. Bildelings-tjenesten representerer den første av flere satsninger som vil komme fra Møller Mobility Group de kommende årene. Hyre nærmer seg nå rundt 100 biler i hovedstaden.

Sterk satsing fra fabrikken

Volkswagen Group er verdens største bilprodusent. Konsernet har satt en ny strategi «Together 2025», hvor halvparten av virksomheten skal være slik vi kjenner den i dag, mens den andre halvdel skal satse på nye områder. Volkswagen-konsernet sier selv at dette innleder den største endringsprosessen i selskapets historie, med oppmerksomheten rettet mot å endre kjernevirksomheten og realisere potensialet i nye inntektsstrømmer. Volkswagen-konsernet har også etablert selskapet MOIA som skal utvikle mobilitetstjenester.

«I Møller Mobility Group forbereder vi oss på å erstatte mer enn 30 prosent av dagens inntekter fra nye mobilitetstjenester innen 2030. Mobilitetsløsninger er blitt en strategisk satsing for oss.»

FNs bærekraftsmål 9. «Bygge robust infrastruktur, fremme inkluderende og bærekraftig industrialisering og bidra til innovasjon.»

Medarbeidere

Møller Mobility Group arbeider kontinuerlig og systematisk med arbeidsmiljøet og med å følge opp hvordan medarbeidere trives, hvordan de får utnyttet sin kompetanse og blir fulgt opp.

Ved utgangen av 2017 var det samlede antallet medarbeidere i konsernet 4345 – en økning på 71 i løpet av året. Sverige hadde 663 medarbeidere, de tre landene i Baltikum til sammen 694, og i Norge var det 2.988 medarbeidere.

Verdier og kultur

Møller Mobility Groups grunnverdier er sentrale i konsernets bedriftskultur og viktige veiledere for både ledere og medarbeidere i hvordan man skal behandle hverandre og kundene. Den etikken som grunnverdiene har vært tuftet på har vært plattformen for vår vekst, utvikling og arbeid helt siden selskapet ble grunnlagt. Verdigrunnlaget står sterkt hos våre medarbeidere, og vi har kontinuerlig fokus på dette i Sverige, Estland, Litauen, Latvia og Norge.

Helt siden Harald A. Møller etablerte selskapet i 1936, har vårt verdigrunnlag vært en bærebjelke i selskapet. Og etter alle disse årene er verdiene fortsatt like aktuelle og viktige for oss. Det handler om å leve opp til grunnlegger Harald A. Møllers evig aktuelle motto: «Det gjelder å holde sin sti ren».

Code of Conduct

Arbeidet med ny Code of Conduct og ny varslingskanal som ble gjennomført i 2016 og som involverte alle medarbeidere i 5 land, ble fulgt opp høsten 2017 gjennom en intern Questback gjennomført av Deloitte. Questbacken viste gode resultater når det gjaldt kjennskap til Code of Conduct, ledelsens etterlevelse av grunnverdiene, kjennskap til varslingskanalen mm, men det kom også resultater som viste at enkelte var redde for å varsle og at enkelte over tid hadde blitt utsatt for mobbing eller annen form for trakassering.

Disse resultatene har ledelsen tatt svært alvorlig og det har vært grundige diskusjoner i sentrale ledergrupper for å bli enige om en plan for hvordan disse negative resultatene bør svares opp. En plan er laget og godkjent for arbeidet med dette i 2018.

Uavhengig av Code of Conduct har man tatt initiativ til kartlegging av forholdene i Møller Norge etter #metoo-kampanjen som har gått world wide. På hovedkontoret på Frysja er det ansatt flest kvinner, og samtlige 153 fikk mail

Fordeling menn-, kvinner & gjennomsnitt alder:

Land	Antall ansatte	Menn	%	Gj.snitt alder	Kvinner	%	Gj.snitt alder
Norge	2.988	2.536	85 %	38,5	452	15 %	40,2
Sverige	663	574	86,5 %	–	89	13,5 %	–
Estland	181	152	84 %	–	29	16,1 %	–
Litauen	221	191	86,5 %	–	30	13,5 %	–
Latvia	292	226	77,4 %	–	66	22,6 %	–

vedrørende temaet og ble oppfordret til å dele sin erfaring med HMS-rådgiver.

129 kvinner svarte (8 var i svangerskapspermisjon av de som ikke svarte.)

- 120 kvinner svarte «not me»
- 9 svarte «#metoo»

Innspillene viser at de som har følt seg utsatt for uønsket seksuell adferd enten har ordnet opp selv eller fått hjelp av HR-avdelingen. Det ble informert om at uønsket seksuell adferd var større for ti år og lenger siden. Uten at det har vært gitt noen sentrale instruksjoner har #metoo blitt fulgt opp også hos enkelte av de større forhandlerne.

Varsling

Det ble i 2017 registrert og behandlet et tyvetalls varsler med ulik alvorlighetsgrad. Prosedyren er at vårt interne varslingsmottak starter behandling av varslene umiddelbart og senest innen tre virkedager. Vi legger vekt på at det skal være trygt å varsle i Møller Mobility

Group. Ved ikke-anonyme varsler får varsleren tilbakemelding og blir holdt løpende orientert om hvordan saken behandles.

Gitt resultatene fra questbacken høsten 2017, som også viste at enkelte ikke stolte på varslingskanalen, indikerer dette at vi kanskje skulle ha mottatt flere varsler. Det vil derfor bli gjort en innsats i 2018 for å forsikre alle medarbeidere om at det er trygt å varsle gjennom varslingskanalen. Dette vil inngå som en del av planen rundt Code of Conduct og grunnverdiene, i tillegg til at det åpenbart påhviler ledelsen i alle forretningsområdene et ansvar for å signalisere at det er ønskelig at medarbeidere sier fra om forhold som ikke er bra.

HMS

Systematisk arbeid med Helse, Miljø og Sikkerhet er et myndighetskrav. Dette arbeidet skal sikre at det i Møller Mobility Group – på alle nivåer i virksomheten – benyttes arbeidsmetoder som gjør at Helse, Miljø og Sikkerhet systematisk blir vurdert og tatt hensyn til i planlegging, tilrettelegging og utførelse

av arbeidet. Da blir det et verktøy for bedre resultater for bedriften gjennom forebygging av skader og fravær, og ved bedret kvalitet på det arbeidet som utføres.

Det arbeides konkret og systematisk i Møller Mobility Group for å få redusert både korttids- og langtids sykefravær, samt å unngå skader. Det er viktig å fremheve den positive siden ved Helse-, Miljø- og Sikkerhetsarbeidet som innebærer at et godt arbeidsmiljø er et gode for alle medarbeidere.

I 2017 ble det innrapportert totalt 29 hendelser og mindre ulykker fra Møller Bil og Harald A. Møller AS. De var fordelt jevnt gjennom året, og ingen forhandler utpeker seg. Materielle skader blir rapportert lokalt, og tatt opp i AMU. Ingen store materielle skader har vært rapportert.

Møller Mobility Group har etablert en prosedyresamling som er et praktisk HMS-verktøy i det daglige arbeidet for ledere, verneombud, AMU-utvalg og forøvrig for alle medarbeidere. De forskjellige prosedyrene beskriver hvilket ansvar hver enkelt har og hvordan de

som har et lederansvar i HMS-arbeidet skal gå fram.

Friskvern

Alle selskaper i Norge har avtale om bedriftshelsetjeneste [BHT] og våre risikogrupper, mekanikere, fagteknikere, lakkerere og opprettere, skal tilbys målrettet helsekontroll hvert tredje år. I Oslo leverer Arsana AS bedriftshelsetjeneste til alle risikogrupper i regionen. I tillegg til Arsana, har Møller Mobility Group en egen HMS-rådgiver i konsernets HR-avdeling som er tilgjengelig for alle selskapene i Norge.

I 2017 har 117 ansatte i risikoutsatte stillinger i Oslo/ Akershus, gjennomgått målrettet helseundersøkelse. De som har fysiologiske utslag innen en definert grad blir henvist til spesialist. Man har ikke avdekket jobbelaterende utslag av denne grad i 2017.

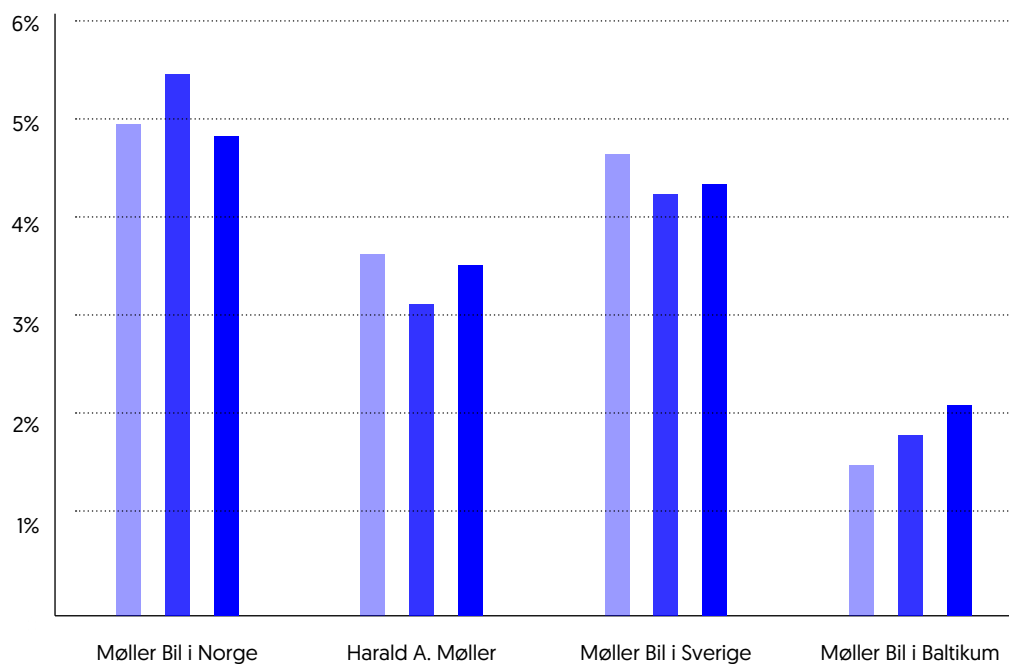
Sykefraværsoppfølging

HR/bedriftshelsetjeneste har arbeidet på individ-, avdelings-, og organisasjonsnivå for å bistå virksomhetene med ulike utfordringer i

Utvikling sykefravær 2015–2017 i prosent

2015 2016 2017

forbindelse med sykefravær. HMS-rådgiver har vektlagt tett samarbeid med fastleger, NAV og behandlingsinstitusjoner og ellers deltatt på dialogmøter i arbeidsgiver- og i NAV-regi.

HMS-kurs

- HMS-rådgiver har holdt 5 kurs innen HMS for ledere hos ulike forhandlere. Videre er det avholdt HMS-kurs for samtlige lærlinger, til sammen 7 kurs.
- Det er avholdt 13 førstehjelpskurs for til sammen 494 ansatte.

Tabell; Fordeling menn, kvinner og gjennomsnitt alder pr. land kommer (venter på Sverige)

Bedriftsdemokrati

Samarbeidsutvalget (SU) i Møller Bils norske virksomhet har hatt tre møter i løpet av året og ett møte i Konsernutvalget er gjennomført. Samarbeidet mellom de tillitsvalgte fra Fellesforbundet og ledelsen er preget av åpenhet og et felles syn på de aller fleste områder og det er derfor ansett som både fruktbart og nyttig av begge parter. Spesielt i en tid hvor

nedbemanning er aktuelt, er det vesentlig at de tillitsvalgte er godt informert og blir tatt med på råd.

Fleire Møller Mobility Group-representanter har deltatt på SU-møtene for å informere om tiltak som det jobbes med sentralt i Møller Bil og om Møller Mobility Groups strategi.

I Sverige er det lov om medbestemmelse i arbeidslivet som blant annet regulerer arbeidsgiverens informasjonsplikt og arbeidstakerorganisasjonenes forhandlingsrett. Informasjonsplikten innebærer at Møller Bil i Sverige fortløpende skal informere de tre arbeidstakerorganisasjonene selskapet har en kollektiv avtale med. Informasjonen skal omhandle den økonomiske og produksjonsmessige utviklingen i selskapet og retningslinjene for personalpolitikken. Formålet er å gi medarbeiderne muligheten til å bedømme situasjonen og framtidsutsiktene.

I Baltikum er det ikke etablert noe samarbeid med tillitsvalgte. Nasjonale regler og praksis skiller seg mye fra Norge og Sverige.

Lederutvikling

Vår virksomhet er preget av mange operative enheter som i stor grad må drives som selvstendige resultatenheter og arbeidet med å utvikle våre ledere er derfor er høyt prioritert område.

Møller Mobility Group har hatt fokus på å utvikle sine egne ledere i snart 30 år. Intern rekruttering og kompetanseoverføring mellom selskapene – spesielt mellom importør og forhandler – er viktige bærebjelker for selskapets vekst og utvikling.

I 2017 har vi gjennomført et Leder Program (nr. 20) for 19 mellomledere i Norge. Dette har gått over en periode på 8 måneder med i alt 5 samlinger. Samtidig har vi fullført et lederprogram for 10 mellomledere i Baltikum og vi startet et Leder Kandidat Program (nr. 18) for 22 deltakere høsten 2017. Toppledergruppen [TLP] har hatt to samlinger ila 2017 hvor strategiske utfordringer og læring gjennom bidrag fra eksterne foredragsholdere har vært fokus.

Kurs og opplæring, ikke-teknisk trening

2017 ble følgende antall sertifisert: 115 kundemottakere (verksted og karosseri), 27 delemedarbeidere, 29 garantimedarbeidere, 27 servicemarkedssjefer og delesjefer, 80 selgere totalt, alle merker, 37 bruktbilselgere og 13 selgerledere totalt, alle merker.

Teknisk trening

I 2017 utførte Serviceskolen 4.725 Training Man Day, mot 6.517 i 2016

Det besluttet å slå sammen teknisk- og ikke-teknisk opplæring til en felles opplæringsavdeling. Den nye avdelingen vil hete Harald A. Møller Kompetansesenter, og vil være lokalisert der Serviceskolen er i dag. Serviceskolen på Skedsmo har til nå vært vår interne opplæringsskole ansvarlig for all teknisk opplæring for alle modellene til Audi, Škoda, Volkswagen personbiler og Volkswagen nyttekjøretøy som importeres til Norge. I tillegg er det blitt gjennomført teknisk opplæring for våre kundemottakere og selgere. Når SEAT er tilbake, vil dette merket også inngå i opplæringen.

Kurs og opplæring i regi av importøren Harald A. Møller as

År	TMD (Training Man Day)
2012	6.608
2013	5.122
2014	5.385
2015	5.652
2016	6.517
2017	4.725

[TMD] = Training Man Day (eksempel: 10 deltakere på kurs i to dager gir 20 TMD)

Great place to work

Volkswagen Møller Bilfinans kom på 14 plass over Norges beste arbeidsplasser i kategorien 50-199 medarbeidere. Gjennom en omfattende kulturanalyse og medarbeiderundersøkelse, som fokuserer på lederskap, tillit, troverdighet, respekt, rettferdighet, stolthet og fellesskap, rangerer Great Place to Work de beste virksomhetene innenfor fire kategorier; flere enn 500 medarbeidere, 200–499 medarbeidere, 50–199 medarbeidere og 20–50 medarbeidere.

Møller Bil Skolen

Møller Mobility Groups virksomheter bidrar til satsing på framtidens talenter. Møller Bil Skolen er et offentlig godkjent opplæringskontor der elever fra videregående skole inngår en lærekontrakt på normalt 24 måneder. I løpet av denne tiden skal lærlingene forene det teoretiske han eller hun i to år har lært på skolen med den praktiske kunnskapen som skal til for å avlegge fagprøve og dermed bli fagarbeider. Skolen følger en offentlig god-

kjent lærerplan for biltekniske utdanningsløp som bilmekaniker, bilskadereparatør, lakkerer, og reservedelsfaget. På Møller Bil Skolen er elevene sikret å jobbe med de nyeste tekniker og utstyr som brukes for å vedlikeholde og diagnostisere biler som er teknisk ledende på områder som sikkerhet, miljø etc. Møller Bil Skolen hadde ved årsskiftet 170 lærlinger (inntak 2016 og 2017). De beste tilbys fast jobb i Møller Bil etter avlagt fagprøve.

FNs bærekraftsmål 3, delmål 3.6:
«Innen 2020 halvere antall dødsfall og skader i verden forårsaket av trafikkulykker»

«Tiden vi går inn i krever at vi tilpasser organisasjonen for å være best mulig i stand til å heve kompetansen.»

Medmennesker

Vi vil være ledende innenfor mangfold, skape en inkluderende arbeidsplass, utvikle medarbeiderne og gi dem muligheter.

Med bakgrunn i interessant- og vesentlighetsanalysen, ble mangfold og inkludering utpekt som et av hovedområdene. Det betyr at Møller Mobility Group skal arbeide for mangfold og inkludering i våre virksomheter og iverksette tiltak for de som faller utenfor arbeidsmarkedet.

Næringslivets samfunnsansvar har historisk utviklet seg fra å være en ren pengestøtte til i større grad å dreie seg om å utvikle prosjekter og initiativ som er knyttet tett til forretningen, aller helst som en integrert del av selskapet. Dette er også vår ambisjon. Vi er i full gang med å konkretisere mange spennende initiativ og har derfor også signalisert at vi med dette foretar en dreining i hvordan vi utøver samfunnsoppdraget vårt.

Vi mener at den aller beste måten å ta vare på medmenneskene våre, er å gi dem arbeid i våre virksomheter. Dette har vært gjort hos mange av våre forhandlere tidligere, men etter gode erfaringer fra arbeidstreningen på Klargjøringsavdelingen på Bekkelaget høsten 2016 og fremover, blir dette nå satt

mer i system. Kandidater rekruttert gjennom NAV gjennomfører et program som består av både arbeidstrening og faglig opplæring der intensjonen er å få folk i fast arbeid, enten hos oss eller andre. Medarbeiderne utfører teknisk eller kosmetisk klargjøring av nye biler. Allerede denne høsten har tre av disse fått faste jobber hos oss.

Møller Medvind: Vår første store, egne, satsing

Med de gode resultatene i ryggen, ble Møller Medvind etablert våren 2017. Vi har stor tro på at vi lykkes med dette arbeidet, fordi det å skape arbeidsplasser er en del av vår kjernevirksomhet. Samtidig kan vi bidra overfor en av de aller største samfunnsutfordringene: Unge mennesker under 30 år som står utenfor arbeidslivet. Møller Medvind skal skape faste, lønnsomme arbeidsplasser for denne målgruppen, og samtidig utvikle medarbeidere som ønskes ansatt i andre deler av konsernet.

Ambisjonen er å ansette et betydelig antall medarbeidere i løpet av 2018. Møller Medvind

skal i 2018 bl.a. bygge kapasitet og kompetanse for klargjøring av brukte biler i Oslo, og potensielt vil det bety klargjøring av opp mot 6000 brukte biler i året. Her trenger vi mange nye medarbeidere, og i Møller Medvind skal de trenes og skoles slik at vi fortløpende bygger nødvendig kapasitet og kompetanse for dette faget. Vi skal også utvikle et kompetansebevis for klargjøring av brukte biler til de som ønsker å ta «lærekandidat»-program. I tillegg vil våre nye medarbeidere trenes for å mestre også andre fagområder knyttet til klargjøring av biler. På den måten vil vi skape attraktive medarbeidere som også vil kunne ansettes andre steder i virksomheten vår, eller hos andre selskaper.

Med det utgangspunkt at vi har arbeidsplassene og NAV har medarbeiderne, inngikk Møller Medvind og NAV Oslo en helt ny samarbeidsform om kvalifisering og formidling av unge arbeidssøkere høsten 2017. Samarbeidsavtalen har som målsetting også å kunne være et rammeverk for et mer bærekraftig og målrettet samarbeid mellom NAV og

næringslivet – lokalt og i hele Norge. Tilsvarende avtale ble inngått med NAV Akershus i februar 2018 for kandidater til Møller Logistikk i Skedsmo.

EKSTERNE PARTNERE

Lønn som fortjent

Fra Kirkens Bymisjons tilbud Lønn som fortjent har vi kjøpt 3500 bilbøker/aktivitetsbøker for barn og 1000 bøker til Røde Kors' tilbud Ferie for Alle. Aktivitetsbok for barn i bil deles ut av noen utvalgte forhandlere hos oss.

Ferie For Alle

«Ferie For Alle» i regi av Røde Kors gir barn og foreldre fra familier med svak økonomi muligheten til én ukes ferie i skolens ferier på et av Røde Kors' opplevelsessentre. Det har i 2017 vært én medarbeider i Møller Mobility Group som har deltatt på et opphold. Konsernet har støttet dette prosjektet siden 2007. Kontrakten løp ut ved årsskiftet 2017/18.

MENTOR

MENTOR er et pilotprosjekt for ungdom mellom 13 og 19 år som ønsker en inspirator eller en veileder. Prosjektet ble startet i 2015 og drives av Røde Kors.

Møller Mobility Group støtter prosjektet økonomisk; med medlemmer i prosjektets styringsgruppe og med mentorer blant egne medarbeidere. Vi hadde i perioden seks mentorer med i prosjektet som løper ut neste år, siste kull avsluttes i oktober 2018. Pilotprosjektet treffer godt på de delmålene man har satt seg. Det fremkommer i en midtveisevaluering foretatt av Røde Kors. Prosjektet er også på vei til andre steder i landet.

SOS-barnebyer

Møller Mobility Group er hovedsamarbeidspartner og støtter SOS-barnebyers virksomhet i Baltikum.

Samarbeidet springer ut fra våre grunnverdier og ønsket om å ha samfunnsansvarsaktiviteter også i Estland, Latvia og Litauen. Samarbeidet i Baltikum er nå forankret mer

lokalt og med en tettere tilknytning til kjernevirksomheten. Det har skapt større begeistring og et bedre «uttak».

Møller Bil – barn- og ungdomsfonden (Sverige)

Fondet skal støtte lokale initiativ som bidrar til å forbedre livsvilkår, forebygge ensomhet og mobbing og gi barn og unge muligheten til fellesskap med andre barn. Barne- og ungdomsfondet støtter opp til 12 prosjekter i året som kan få en støtte på inntil hundre tusen svenske kroner hver. Fondet skal bidra på de stedene der vi har virksomhet (startet i 2015) og tiltaket er blitt godt kjent lokalt. I 2017 kom det inn 30 søknader, hvorav ni mottok støtte fra fondet.

Christian Radich

Møller Mobility Group har støttet skipet og norsk, maritim kulturarv siden 2000. Fullriggeren brukes blant annet 17. mai for Møller-medarbeidere, samt at det tilbys reduserte priser på utvalgte cruise. Dagens avtale løper ut 2019.

FNs bærekraftsmål 12. «Sikre bærekraftige forbruks- og produksjonsmønstre.»

«Det er som om jeg er blitt født på ny. Jeg ser veldig lyst på fremtiden med Møller Medvind.»

Anas, Klargjører, Møller Bil Logistikk

«Nå føles det som jeg har fått strukket ut en hånd og jeg ønsker virkelig å ta vare på denne muligheten. Får jeg tilbud om å fortsette i Møller Bil, sier jeg helt klart ja.»

Michael, Møller Bil Logistikk

GRI

Møller Mobility Group samfunnsrapportering for 2017 er basert på Global Reporting Initiatives (GRI) retningslinjer for rapportering. GRI-indikatorer som konsernet rapporterer helt eller delvis på, er oppgitt i GRI-indeksen under med henvisning til hvor informasjon om indikatorene er gitt. Rapporten er ikke eksternt verifisert.

Årets rapport refererer til GRI G4, men Møller Mobility Group har også lagt til 5 vesentlige indikatorer som er tilpasset konsernets virksomhet.

GENERELL INFORMASJON

GRI-indikator	Beskrivelse	Møller Mobility Group rapportering	Delvis rapportering
Strategi og analyse			
G4-1	Uttalelse fra administrerende direktør	s. 5	
Organisasjonsprofil			
G4-3	Navn på organisasjonen	s. 3	
G4-4	De viktigste produktene og/eller tjenestene	s. 3, 8 og 9	
G4-5	Lokalisering av organisasjonens hovedkontor	Frysjavaen 31, 0884 Oslo	
G4-6	Antall land der organisasjonen har virksomhet i	s. 3, 8 og 9	
G4-7	Eierskap og juridisk selskapsform	s. 27	
G4-8	Beskrivelse av de markedene organisasjonen opererer i	s. 3, 8 og 9	
G4-9	Organisasjonens størrelse og omfang	s. 3 Se også årsregnskap for 2017.	
G4-10	Totalt antall ansatte etter ansettelsestype, ansettelseskontrakt og region, fordelt på kjønn	s. 73	Delvis
G4-11	Prosent medarbeidere som er dekket av kollektive tariffavtaler	Ikke rapportert	
G4-12	Beskrivelse av selskapets leverandørkjede	s. 8	
G4-13	Vesentlige endringer i løpet av rapporteringsperioden som gjelder størrelse, struktur eller eierskap	Ingen	
G4-14	Beskrivelse av om og hvordan man anvender «føre-var»-prinsippet i organisasjonen	s. 70	
G4-15	Ekterne initiativer, chartre eller prinsipper for det økonomiske, miljømessige eller samfunnmessige området som organisasjonen støtter eller har gitt sin tilslutning til	s. 78-79	
G4-16	Medlemskap i sammenslutninger eller nasjonale/internasjonale lobbyorganisasjoner der organisasjonen har en rolle i styrende organer, deltar i prosjekter eller komiteer eller gir vesentlig økonomisk støtte	s. 78-79	

Vesentlige aspekter og avgrensninger for rapportering			
G4-17	Oversikt over alle enhetene som omfattes av organisasjonens årsregnskap eller tilsvarende dokumenter	s. 3 Se også årsregnskap for 2017.	
G4-18	Beskrivelse av prosess for å definere rapportens innhold og avgrensninger samt implementering av rapporteringsprinsippene	s. 66	Delvis
G4-19	Oversikt over alle tema som er identifisert som vesentlige	s. 66	
G4-20	Rapporter avgrensning for vesentlige tema internt i organisasjonen	Alle vesentlige tema gjelder for hele konsernet og selskapene vi har kontroll over.	
G4-21	Rapporter avgrensning for vesentlige tema utenfor organisasjonen	Alle vesentlige tema gjelder for hele konsernet og selskapene vi har kontroll over.	
G4-22	Endring av historiske data fra tidligere rapporter	Ingen	
G4-23	Vesentlige endringer fra forrige rapport med hensyn til innholdets omfang, avgrensning av rapporten eller målemetoder	Ingen	
Interessentdialog			
G4-24	Interessentgrupper som organisasjonen er i dialog med	s. 66	
G4-25	Beskrivelse av hvordan organisasjonen velger relevante interessenter	s. 66	Delvis
G4-26	Tilnærming til interessentsamarbeid, inkludert hvor ofte interessentene involveres fordelt på type og interessentgruppe.	s. 66	Delvis
G4-27	Viktige temaer og spørsmål som er blitt tatt opp gjennom dialog med interessenter og selskapets respons.	s. 66	Delvis
Rapporteringsprofil			
G4-28	Rapporteringsperiode	2017	
G4-29	Dato for utgivelse av forrige rapport	April 2017	
G4-30	Rapporteringsfrekvens	Årlig	
G4-31	Kontaktperson for spørsmål vedrørende rapporten eller innholdet	s. 18 paul.hegna@moller.no	
G4-32	Rapporteringsnivå og GRI-indeks for valgt rapporteringsnivå	s. 80	Delvis
G4-33	Retningslinjer og gjeldende praksis for ekstern verifikasjon av rapporteringen.	s. 80	
Styring			
G4-34	Organisasjonens styringsstruktur, herunder øverste myndighet og komiteer som er ansvarlige for beslutninger på økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige temaer.	s. 17 Paul Hegna, Direktør Konserninformasjon og Samfunn, har øverste ansvar. Det rapporteres til styret to ganger i året.	
Etikk og integritet			
G4-56	Organisasjonens verdier, prinsipper, standarder og normer for adferd.	s. 73, konsernet hjemmeside www.moller.no	

GENERELL INFORMASJON

GRI-indikator	Beskrivelse	Møller Mobility Group rapportering	Delvis rapportering
ØKONOMI			
Økonomiske resultater			
G4-EC1	Direkte økonomisk verdi generert og fordelt	Se også årsregnskap for 2017, s. 33	
G4-EC3	Pensjonsforpliktelser	Note 8 i regnskapet, s. 44	
G4-EC8	Eksempler på tiltak i lokalsamfunnet og positive ringvirkninger det skaper	s. 77-79	
MILJØ			
Energi			
G4-EN3	Energiforbruk i organisasjonen	s. 70	Delvis
G4-EN6	Reduksjon i energiforbruk	s. 70-71	Delvis
Utslipp			
G4-EN19	Reduksjon av CO ₂ -utslipp	s. 68-69	Delvis
Avfall			
G4-EN23	Total avfallsmengde fordelt på type og disponeringsmetode	s. 69	Delvis
Produkter og tjenester			
G4-EN27	Begrensning av miljøpåvirkningen til selskapets produkter og tjenester	s. 68	
Etterlevelse miljøkrav			
G4-EN29	Vesentlige brudd på miljølover og regler	Ingen bøter i rapporteringsperioden.	
MEDARBEIDERE			
Ansatte			
G4-LA1	Antall ansatte og turnover	s. 73	Delvis
Arbeidsmiljø og sikkerhet			
G4-LA6	Omfanget av skader, yrkesrelaterte sykdommer, sykefravær og samlet antall arbeidsrelaterte dødsfall, etter region og kjønn.	s. 74-75	Delvis
Opplæring og utdanning			
G4-LA9	Gjennomsnitt antall opplæringstimer per år per ansatt, fordelt på kjønn og stillingskategori	s. 76	Delvis
G4-LA10	Programmer for kompetansestyring og livslang læring	s. 20 og 76	Delvis
G4-LA11	Prosentandel ansatte som har regelmessige medarbeidersamtaler, fordelt på kjønn og stillingskategori	s. 77 Alle ansatte skal gjennomføre medarbeidersamtaler hvert år.	Delvis

SAMFUNN				
Anti-korrupsjon				
G4-SO4	Kommunikasjon og opplæring på policies og prosedyrer for anti-korrupsjon	s. 73		Delvis
G4-SO5	Bekreftede tilfeller av korrupsjon	Ingen		
G4-SO7	Eventuelle brudd på konkurranselover mm.	Ingen		
G4-SO8	Etterlevelse av antikorrupsjon og konkurranselover	Ingen saker i rapporteringsperioden.		
Klagemekanismer – samfunn				
G4-SO11	Antall klager/varslinger på temaet samfunn som har blitt registrert, adressert, og løst gjennom formelle klagemekanismer/ varslingskanaler	s. 74		Delvis
PRODUKTANSVAR				
Produkt- og tjenestemerking				
G4-PR5	Resultateter fra undersøkelser om kundetilfredshet	s. 10, 11		Delvis
G4-PR7	Brudd på markedsføringslover og veiledende forbrukerinformasjon	Ingen saker i rapporteringsperioden.		

MØLLER MOBILITY GROUP – EGNE INDIKATORER

MMG 1	Andel ladbare biler (el og hybrid) av total registrerte nye biler	s. 68		
MMG 2	Andel elektriske biler	s. 68		
MMG 3	Antall ladestasjoner	s. 18		
MMG 4	Vannforbruk per klargjorte bil	s. 69		
MMG 5	Kjemiforbruk per klargjorte bil	s. 69		

Selskap i Møller Mobility Group pr 31.12.2017

Selskap	Land	Org. nr.
Møller Mobility Group AS (morselskap)	NO	984 599 730
Møller Synergi AS	NO	974 784 556
Møller IT AS	NO	918 320 547
Harald A. Møller AS	NO	943 733 988
Moller Baltic Import SE	LV	40103176283
Møller Bil AS (holdingselskap)	NO	986 130 861
Møller Bil Øst AS	NO	917 805 717
Møller Bil Vest AS	NO	928 481 638
Møller Bil Molde AS	NO	915 555 292
Møller Bil Jessheim AS	NO	983 054 412
Møller Bil Bergen AS	NO	834 083 922
Møller Bil Ensjø AS	NO	980 173 569
Møller Bil Follo AS	NO	912 174 786
Møller Bil Oppland AS	NO	919 781 491
Møller Bil Haugesund AS	NO	944 904 069
Møller Bil Hedmark AS	NO	976 951 336
Møller Bil Romerike AS	NO	964 995 923
Møller Bil Sør-Rogaland AS	NO	933 625 583
Møller Bil Trøndelag AS	NO	834 874 482
Møller Bil Vestfold AS	NO	946 967 874
Møller Bil Ålesund AS	NO	921 494 866
Møller BilPartner AS	NO	968 222 678
Møller Bil Klargjøring AS	NO	968 237 403
AutoArena AS	NO	974 480 581

Selskap	Land	Org. nr.
Orkdal Bil Eiendom AS	NO	813 865 262
SIA Moller Auto Latvia	LV	40003055104
SIA Moller Auto Krasta	LV	40003570184
SIA Moller Auto Ventspils	LV	41203010445
SIA Moller Auto	LV	40103847187
UAB Moller Auto	LT	110430994
UAB Moller Auto Keturi Ziedai	LT	224234070
UAB Moller Auto Alytus	LT	149655665
Moller Auto Tallinn OÜ	EE	10195513
Moller Auto Pärnu OÜ	EE	10931969
Moller Auto Viru OÜ	EE	11131478
Møller Bil Holding AB (holdingselskap)	SE	556719-8212
Møller Bil Sverige AB	SE	556298-7510
Volkswagen Møller BilFinans AS (Tilknyttede selskap)	NO	992 873 183